

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27

הודעה מטעם הועדה:

מן התמליל המתפרסם בזה הוצאו אמירות בעניינים שגילויים אסור.
כתוצאה מכך עלולה להיווצר, בנושאים שונים, תמונה מטעה או לא
מלאה, שאינה תואמת את מלוא העובדות ופוגעת בשלמות העדות.

הוועדה לבדיקת המערכה בלבנון 2006

ישיבת יום 29 בנובמבר 2006

משתתפים: כב' השופט בדימוס ד"ר אליהו וינוגרד – יו"ר הוועדה

פרופ' יחזקאל דרור - חבר הוועדה

פרופ' רות גביזון - חברת הוועדה

אלוף(מיל) מנחם עינן - חבר הוועדה

אלוף(מיל) ד"ר חיים נדל - חבר הוועדה

העדה: אל"מ סימה ואקנין-גיל

- 1 כב' השופט : בוקר טוב סימה ואקנין-גיל. לפני שנתחיל, העדות שלך בפנינו
- 2 היא כמו עדות בבית משפט, כולל אזהרה לומר את האמת.
- 3 את משמשת כצנזורית צבאית, משנת 2005, ממת? :
- 4 ס. ואקנין : מאוגוסט 2005.
- 5 כב' השופט : לפני שנתחיל בשאלות, יש לי שתי הקדמות . . . לפרוטוקול.
- 6 ראשית, אני צריך לבצע גילוי נאות, שעמדתי בראש ועדה
- 7 שכללה את הפרופסורים אסא כשר וגבריאלה שלו, שנתמנתה
- 8 ע"י הצנזורית הקודמת, שהיא דוברת צה"ל של היום מירי
- 9 רגב, בהסכמה של שר הביטחון מופז. הוועדה ההיא נתבקשה
- 10 לבדוק את התפקוד של הצנזורה ולהמליץ על שינויים
- 11 להיערכות, שהולמים את האתגרים של הצנזורה, נוכח
- 12 התפתחות אמצעי התקשורת השונים, האינטרנט, הטלוויזיה,
- 13 טלפונים סלולריים כאמצעי להעברת מידע וכו'. הוועדה ההיא
- 14 סיימה את מלאכתה ולא הספיקה להגיש את המלצותיה, לפני
- 15 שהיו בחירות ונתמנה שר ביטחון חדש, ובטרם פרצה המערכה
- 16 בלבנון והמינוי שלי כיו"ר הוועדה. לכן הקפאנו בינתיים את
- 17 הגשת ההמלצות ההן, אבל ההמלצות כפי שהן - הובאו
- 18 לידיעתך. עד כאן, זה למען הפרוטוקול, המידע על הוועדה
- 19 ההיא.
- 20 שנית, לפני שנתחיל, גם אולי קשור לפרוטוקול, אני אסביר
- 21 במילים ספורות את הבסיס המשפטי לעבודת הצנזורה.
- 22 הצנזורה פועלת מכוח תקנות ההגנה שעת חרום 1945 שהתקין
- 23 השלטון הבריטי בארץ. תקנות במסגרת הזאת קובעות, כי שר
- 24 הביטחון ימנה צנזור, הצנזור רשאי להודיע על רשימת
- 25 נושאים שאסורים בפרסום בטרם יועברו לבדיקה על ידיו.
- 26 ההודעה הזאת נועדה לשמור על סודות בענייני ביטחון
- 27 המדינה ויחסי חוץ של המדינה מפני פרסום שעלול לפגוע

1 בהם. כל עורך עיתון, מו"ל, עיתונאי, כתב, צלם וכו', כולל
 2 אפילו מדפיס, שלא העביר לצנזורה מראש לפני הפרסום חומר
 3 שכלול ברשימת הנושאים, עובר עבירה. כמו כן, עובר עבירה
 4 מי שמפרסם חומר שהצנזורה פסלה את פרסומו. זה הבסיס
 5 המשפטי.
 6 בשנות ה-50' הגיע שר הביטחון דאז, להסכם עם וועדת
 7 העורכים של העיתונות הכתובה – אז לא הייתה עיתונות
 8 אחרת, ההסכם הזה הוחלף מספר פעמים במהלך השנים, וגם
 9 היום ישנו הסכם בין הצנזורה והתקשורת, ועיקריו: ציות
 10 התקשורת להוראות התקנות. בנוסף לכך, במקום הליכים
 11 פליליים נגד עברייני התקשורת, נקבעה ועדה קבועה של
 12 שלושה, שבפניה רשאי עיתונאי לערער על פסילת חומר ע"י
 13 הצנזור, והוועדה יכולה לבטל את החלטת הצנזור או לאשרה.
 14 על החלטת הוועדה ניתן לפנות לבג"ץ. בנוסף, הוועדה היא גם
 15 ערכאה שדנה בתלונות הצנזור על עבירות של התקשורת,
 16 ובסמכותה להטיל עונשים על העבריינים.
 17 בדו"ח ועדת הצנזורה נבדקו כל האפשרויות לשינוי המצב
 18 המשפטי. המסקנה הייתה שרצויה חקיקה שתחליף את
 19 החקיקה המנדטורית הקיימת, אבל אין סיכוי נראה לעין
 20 שחקיקה כזאת תתבצע, ולכן הוועדה המליצה על החלפת
 21 ההסכם הקיים בהסכם שונה.
 22 עוד עניין אחד חשוב לעניין המצב המשפטי: הצנזורה עובדת
 23 תחת אילוץ די מכביד שנקרא בג"ץ שניצר, שקבע כי הצנזור
 24 רשאי לפסול חומר רק אם יש, ופה אני מצטט – "וודאות
 25 קרובה לפגיעה ממשית בביטחון המדינה", וזהו רף גבוה מדי,
 26 אבל זה עניין להרצאה ארוכה, ואני לא אכנס לכך. אז זה
 27 המצב המשפטי בקליפת אגוז. עכשיו אנחנו באים לשאלות.

1 בראש ובראשונה אני מבקש ממך לתאר את מבנה הצנזורה
 2 ואיך היא פועלת בשגרה היום-יומית, מול התקשורת הכתובה,
 3 התקשורת האלקטרונית, האינטרנט, המידע שמופץ בטלפונים
 4 סלולריים, מול האתרים השונים, לעתים אנונימיים, שאינם
 5 נשמעים להוראות צנזורה, ומפרסמים חומר שלא עבר בדיקה
 6 צנזוראלית. אנחנו מדברים על השגרה בינתיים.

7 ס. ואקנין: אם אפשר רק עוד שתי אמירות בקשר להיבט המשפטי שחשוב
 8 לי שהן תיאמרנה פה, כי במידה מסוימת הן משפיעות ביום-
 9 יום על ההתנהלות שלנו, גם ברמה המקצועית הנקודתית, וגם
 10 ברמה התפישתית קוגניטיבית, שבסוף צנזור, בוודאי ובוודאי
 11 צנזור ראשי, שואל את עצמו איך אני מתנהג. וזה רק השלמה
 12 למה שהשופט וינוגרד שם על השולחן.

13 אחד, ההסכם שקיים בינינו ובין כלי התקשורת, חתום עליו
 14 שר הביטחון, לא הצנזורה כמובן, הוא הסכם הבנות. סעיף 3
 15 שם קובע, שכל הנושא של שמירה על סודות ביטחון המדינה,
 16 במדינת ישראל בחרו את הדברים הכי סודיים של המדינה,
 17 לשמור בהסכם הבנות בינינו לבין כלי התקשורת. למונח הזה
 18 של הסכם הבנה יש משמעויות בהתנהלות היום יומית. גם
 19 כשאני רוצה להגיע לוועדת השלושה, שזו הערכאה שכביכול
 20 ניתנה לי, שאני לוקחת כלי תקשורת מסוים, או למשפט על
 21 עבירה שביצע, או שהוא לוקח אותי בערר על החלטה שלי,
 22 בדרך כלל מבקשים ממני לנסות להגיע להבנה, קודם הגעה
 23 לוועדת השלושה. היום אני נמצאת אחרי משפט בעיתון . . .
 24 כך שיש לי דוגמא נוחה להראות. התנהלות שמקורה בהגדרה
 25 של סעיף 3 להסכם. . . הרבה אי הגשות והרבה אי
 26 ביצועים.

1 לאורך חצי שנה, ניהלנו איתו תכתובת של כל שלושה שבועות
 2 מכתב. לאורך חצי שנה ניהלנו המון שיחות. נפגשתי אני
 3 אישית עם כל העורכים שלו בתוך הבית, על מנת לבוא
 4 ולהבהיר להם מהי צנזורה, ומה הנדרש בהגשה ומה לא נדרש
 5 בהגשה. חצי שנה חיכיתי עד לאותו אירוע, שבו כשל העיתון
 6 ועשה תקלה שהיא ברמה של וודאות קרובה לפגיעה ממשית
 7 בביטחון המדינה, ורק אז לקחתי אותו לוועדת השלושה. כי
 8 על כל דבר אחר בדרך, גם נאמר, דרך אגב, ע"י אנשי הוועדה,
 9 וגם נכתב בפסיקה שעוד קודמתי קיבלה, שבשאיפה על
 10 היבטים ניהוליים ביורוקראטיים, נא לא להגיע לוועדה, אלא
 11 רק על דברים שהם בליבה.
 12 ז"א השורה התחתונה: המדינה אומרת לצנזורה, תנסו את
 13 הנושא הזה של שמירה על סודות לשמור בהבנה. עכשיו, זה
 14 חשוב, כי במידה מסוימת כשאני אגיע לשלב של ההתנהלות
 15 בחירום, זה משפיע.
 16 הדבר השני שאני רוצה להגיד, זה שלאורך השנים, אם תבדקו
 17 את ההסכמים, היו חמישה הסכמים שונים, כל הסכם שנכתב
 18 מחדש ונחתם מחדש, הלך בדרך כלל לטובת חופש הביטוי
 19 במדינת ישראל. שזו זכות יסוד, ואני האחרונה שאערער על
 20 חשיבותה של זכות היסוד הזאת. חד משמעית. אני חושבת
 21 שבמדינה דמוקרטית, מן הראוי שהדבר הזה יהיה כמו שהוא.
 22 עדיין חשוב להבין, שכגוף סטטוטורי, רק בכוח שלנו נגסו עם
 23 השנים. לא נגסו בכוח של העיתונות.
 24 ר. גביזון: אני רוצה לחזור למה שאתה אמרת, שאתם מסכימים על
 25 הסכם אחר, האם אתם ממליצים לתת יותר כלים לצנזורה כי
 26 הרף גבוה מדי, או ההתנהלות מכבידה מדי על הגבלה, ויש
 27 נזק אמיתי?

1 כב' השופט: ההסכם האחר, ההסכם האחרון שקיים, נעשה אחרי ויתורים
 2 רבים לעיתונות. מי שקורא אותו, חושב שהעיתונות עושה
 3 טובה לצנזורה, כשהיא מואילה להסכים שסודות המדינה לא
 4 יגולו. זה בסיס אחד. דבר שני, יש נושא שבהסכם הקיים,
 5 הוועדה שהיא ועדה של שלושה, זו ועדה לא סטטוטורית ואין
 6 לה שום בסיס בחוק, מוסמכת לבטל החלטה של הצנזור
 7 ולהגיד: אנחנו פוסלים. דבר שלא יעלה על הדעת, מפני
 8 שהצנזור לא כפוף אפילו לא לרמטכ"ל . . . - רק מנהלית
 9 כפוף, נדמה לי, לראש אמ"ן, אבל הסמכות שלו היא סמכות
 10 מתוך כוח החוק, חופשית מכל - אז לכן לא יעלה על הדעת,
 11 שוועדה מוסכמת, תוכל לפסול. מה שאנחנו הצענו בהסכם
 12 החדש, שלכל היותר, הוועדה הזאת יכולה להחזיר את הנושא
 13 לצנזור ולומר לו: תבדוק מחדש. והיה אם הצנזור בדק מחדש
 14 ואמר: אני לא משנה את עמדתי, אז ישנו בג"ץ. אבל לא
 15 הוועדה יכולה [לבטל את החלטת הצנזור].

16 נוסף לזה, קבענו . . . החמרה של האכיפה של אי ציות
 17 להוראות של הצנזור, או אי העברת חומר, כדי שההסכם הזה
 18 יהיה אפקטיבי. ועל כל אלה, מה שלא היה ברור, ואולי גם
 19 בהתנהלות שהייתה עד עכשיו, החוק חל על כל אדם, לאו
 20 דווקא על העיתונאי ולא דווקא על מי שחתם על ההסכם עם
 21 התקשורת. היו מקרים שהעיתונות אמרה, עיתון . . . יצא
 22 במאמר: אני לא משתתף יותר בהסכם הזה. אבל זה לא מוציא
 23 אותו מתחולת החוק. כך שאנחנו הצענו שם, שהצנזור שמוציא
 24 מפעם לפעם רשימת הנושאים, שהרשימה הזאת תפורסם
 25 ברשומות כתקנה בעלת פועל תחיקתי, ואז היא מחייבת כל
 26 אדם וכל עיתון וכל אמצעי תקשורת, וכל אדם שבאינטרנט
 27 כותב, כולם כפופים להוראות האלה. כך שההסכם רק בא

- 1 להוסיף ולעשות איזה מין מסגרת הבנות עם העיתונות ללכת
- 2 לקראתה ולמצוא דרך לא להביא אותה למשפט פלילי וכו',
- 3 אבל הבסיס הוא החוק, והחוק חל על כולם.
- 4 ר. גביזון: ז"א עיתון . . . חשב, שאם הוא אומר ההסכם לא מחייב
- 5 אותי, זה משפר את מצבו ולא הבין שזה בעצם רק לא נותן לו
- 6 את המורחבות של ההסכם?
- 7 כב' השופט: כן, זה לא היה מודגש, הוא . . . כאילו אמר, אני עכשיו יוצא
- 8 מוועדת העורכים.
- 9 י. דרור: לא הבנתי את המשפט, אולי תמשיך, שמנהלית כפוף לראש
- 10 אמ"ן אבל לא מהותית. אתה מבין את השאלה? מי
- 11 האוטוריטה המקצועית העליונה הביטחונית שמגדירה מה זה
- 12 ס. ואקנין: הצנזור הראשי הוא האוטוריטה האחרונה.
- 13 י. דרור: כלומר, יש לו סמכות סטטוטורית
- 14 ס. ואקנין: סמכות סטטוטורית מלאה
- 15 כב' השופט: הצנזור ובג"ץ מעליו.
- 16 י. דרור: זה ברור. הבג"ץ תמיד מעל לכל.
- 17 ס. ואקנין: כן, בדיוק, בג"ץ מעלינו זה לכל דבר.
- 18 י. דרור: וההמלצות המקצועיות מאמ"ן?
- 19 ס. ואקנין: יש לי סט של יועצים. רובם, דרך אגב, הם יועצים בכירים.
- 20 . . .
- 21 י. דרור: זה ברור, אבל אם נניח ראש השב"כ, היפותטית חושב שדבר
- 22 מסוים פוגע מאד בביטחון המדינה, ואת חושבת לא – הוא
- 23 צריך לפנות לבג"ץ נגדך?
- 24 ס. ואקנין: לא. לא. מי שפונה לבג"ץ נגדי זה בדרך כלל כלי התקשורת.
- 25 י. דרור: זה ברור. בשביל מה, איזה אינטרס יש לראש השב"כ אם הוא
- 26 חושב שאת טועה בשיקול דעת בעניין ביטחון המדינה.

- 1 ס. ואקנין : הוא יכול לנסות למיטב הבנתי, לא שחוויתי את זה, אני
- 2 חייבת להגיד, עד היום, אבל למיטב הבנתי, בהנחה שהוא
- 3 חושב שאני טועה בשיקול הדעת, הוא יכול לנסות לשכנע אותי
- 4 באמצעים אלה ואחרים –
- 5 י. דרור : ואם הוא לא משכנע אותך?
- 6 ס. ואקנין : ההחלטה היא שלי. דרך אגב, זה קורה כמעט כל –
- 7 י. דרור : אבל לדעתי להלכה הוא יכול לפנות לבג"ץ. יש בג"ץ נגד, של
- 8 רשות נגד רשות.
- 9 ס. ואקנין : זה אני לא מכירה. אולי כבי' השופט יודע.
- 10 י. דרור : לא מתקבל על הדעת שגוף הממונה – אני חושב שזו לקונה
- 11 מעניינת, לא מתקבל על הדעת שראש השב"כ, אם הוא חושב
- 12 שהצנזור נותן לחומר רגיש להתפרסם, אין לו אינסטנציה
- 13 לבדוק.
- 14 ר. גביזון : אני מציעה שנעלה את הסוגיות האלה מול היועץ המשפטי
- 15 לממשלה.
- 16 ס. ואקנין : אבל אני יכולה כן, בהמשך לשאלתך, אני אתן דוגמא שקרתה
- 17 לי לפני שלושה שבועות. אני לא קיבלתי את עמדתו של . . .
- 18 בנושא מסוים, פרסום דרך אגב שכולו, רובו ככולו על בסיס
- 19 תקדימים גלויים, והם בקשו ממני פסילה בהיבט מסוים ואני
- 20 סירבתי.
- 21 כבי' השופט : אז הם ביקשו פסילה?
- 22 ס. ואקנין : הם ביקשו פסילה והסבירו לי הקשר מסוים. ההקשר לא עמד,
- 23 לדעתי, ברמת הוודאות הקרובה. ואני לא קיבלתי את
- 24 הפסילה. הלכו אתי לדרג בכיר יותר, ואחרי זה לקחו אותי
- 25 לדרג יותר בכיר, ועדיין הכתבה בסופו של דבר, פורסמה כפי
- 26 שאני חשבתי. ז"א עם שינוי מאד קל, שבא להקל מעט
- 27 בהיבטים שהם העלו, שחשבתי שאני יכולה לבוא לקראתם.

- 1 אבל בראייה הכוללת, כפי שאני לפחות תופשת את התפקיד,
- 2 שזה איזון בין הביטחון לבין חופש הביטוי ברגיעה, כי
- 3 בחירום אני מפעילה מדד לגמרי אחר, למרות שהוא נקרא רף
- 4 הוודאות הקרובה. אבל בחירום רף הוודאות הקרובה פשוט
- 5 עובר למקום אחר לגמרי. ברגיעה, בהנחה שהתפקיד שלי כמו
- 6 שאני רואה אותו היום, הוא סוג של איזון בין ביטחון המדינה
- 7 לבין חופש הביטוי, כך לפחות אני תופשת את התפקיד, אז
- 8 השאלה שאני שואלת את עצמי, האם יש נזק, ואם יש נזק, מה
- 9 רמת הנזק, ואחרי שאני מבינה מהי רמת הנזק, האם רמת
- 10 הנזק היא כזו שאני מוכנה לפגוע בזכות של חופש הביטוי
- 11 במדינת ישראל, או זכות הציבור לדעת או כל דבר אחר.
- 12 ח. נדל: מה זה רגיעה?
- 13 ס. ואקנין: אנחנו עכשיו במוד של רגיעה. בט"ש.
- 14 ח. נדל: זה רגיעה?
- 15 ס. ואקנין: זה סוג של רגיעה. כן. אבל אם עכשיו, למשל, עוד דוגמא,
- 16 נכנסנו למוד של פעילות בדרום, מיידית הפעלתי על כל דבר
- 17 שקשור לדרום רף קצת יותר מחמיר. חד משמעית.
- 18 ח. נדל: לפני יומיים זו הייתה רגיעה? לפני שיצאנו מעזה?
- 19 ס. ואקנין: לפני שיצאנו מעזה, לגבי פעילות בדרום הפעלנו רף יותר קשה.
- 20 ודרך אגב, אני חייבת להגיד, שכלי התקשורת, עוד פעם,
- 21 במסגרת המטריצה המאד מאד עדינה הזו, והמאד מאוזנת
- 22 שבין תקשורת לצנזורה, כלי התקשורת יודעים להגביל את
- 23 עצמם למאבקים במקומות הנכונים. למשל, אני הייתי השבוע
- 24 במשפט נוסף. הסוגיה שעלתה שם זה פתיחה של יכולת של... .
- 25 יעד הסתרה ליבתי. בזה אני לא משחקת. . . .
- 26 כב' השופט: . . .
- 27 ס. ואקנין: . . . ופה הלכנו לוועדה, כי כלי התקשורת לא הסכים אתי.

- 1 עכשיו, תראו, מי שעמד שם והיה צריך להוכיח את עמדתו,
- 2 והיה במצב היותר קשה בהוכחה, זה אני, כי אני צריכה
- 3 להסביר לוועדה שמורכבת מאיש תקשורת, איש ציבור ואיש
- 4 צבא, . . . חובת ההוכחה היא עלי. ז"א אני מגיעה למצב של
- 5 עמידה בפני הוועדה, כשאני יודעת את ההיבט המקצועי, אני
- 6 גם במקרה אשת מודיעין בעברי, ועדיין חובת ההוכחה
- 7 והאיזון העדין הזה נמצאת אצלי במגרש. והיה מאד מאד מאד
- 8 קשה להוכיח את זה במשפט הזה.
- 9 כב' השופט: . . .
- 10 ס. ואקנין: . . .
- 11 מ. עינן: . . .
- 12 כב' השופט: . . .
- 13 מ. עינן: . . .
- 14 כב' השופט: . . .
- 15 מ. עינן: . . .
- 16 ס. ואקנין: . . .
- 17 אני חייבת להגיד שרף הוודאות הזה לא כל כך משפיע על
- 18 הצנזור שעובד בשוטף. הוא שואל את עצמו מה מידת הנזק.
- 19 רק כשזה מגיע לרמות שלי, אני כבר שואלת את השאלות
- 20 היותר קשות ובדרך כלל זה נסגר לפני.
- 21 מה זה הצנזורה במדינת ישראל. אנחנו היום מהווים שני
- 22 בסיסים, זה כל הצנזורה. בסיס בירושלים, בסיס בתל אביב
- 23 ומטה היחידה. מטה היחידה זה אני ועוד קצין אחד לידי
- 24 שעושה לוגיסטיקה. שום דבר אחר. . .
- 25 י. דרור: מה הערך הספרותי לא להכניס עיתון שמכחיש את השואה?
- 26 ס. ואקנין: באותן התקנות. פה אני ממש גוזרת מהתקנות.
- 27 י. דרור אבל זה לא סיכון של ממש לביטחון המדינה.

- 1 ס. ואקנין : כן. וגם פה אני חייבת להגיד, היבואנים של ספרות ערבית
- 2 מהר מאד הבינו, דרך אגב, פעם היו פוסלים את המילה, גם
- 3 אם הייתה מופיעה המילה ג'יהאד בספרות, היו פוסלים את
- 4 הספר. היום אנחנו ממש לא בלבל הזה. כמות הספרים
- 5 הנפסלים היא פרומיל, באמת פרומיל מכמות הספרים
- 6 שנכנסים למדינת ישראל, והספרים שנפסלים, כל אחד עובר
- 7 אותי, וזה ספרים שאני קוראת לזה אנטישמיות צרופה. אין
- 8 מילה אחרת.
- 9 כב' השופט : אבל הנישה הזאת היא לא הנישה המרכזית שאנחנו מדברים
- 10 עליה.
- 11 ס. ואקנין : היא לא הנישה המרכזית. בדיוק. הבסיס בירושלים עוסק גם
- 12 בעיתונות של האזור הירושלמי, אל קודס, הג'רוזלם פוסט,
- 13 עיתונות מהסוג הזה, ומטפל בערוץ 1 וערוץ 2 שנמצאים
- 14 בירושלים. הבסיס המרכזי שלי הוא בסיס תל אביב.
- 15 י. דרור : זה גם כולל עיתון מודפס בארץ אבל הוא בין לאומי, נניח
- 16 הדפסה ישראלית למשל, של ההראלד טריביון?
- 17 ס. ואקנין : לא. זה לא.
- 18 ר. גביזון : ומי עושה את זה?
- 19 י. דרור : אף אחד. זה עיתון בין לאומי, גם אם הוא מודפס בארץ.
- 20 ס. ואקנין : כן. אנחנו עוברים עליו דרך אגב, במה שנקרא צ'קינג עובר,
- 21 כלומר, אנחנו בודקים לראות אם יצאו דברים, אבל אנחנו לא
- 22 מקבלים הגשה בעיתונים כאלה. הבסיס המרכזי הוא בסיס תל
- 23 אביב, זה בסיס שמתמחה בטיפול בכלי התקשורת הכבדים
- 24 שלנו, הארץ, מעריב, ידיעות אחרונות, ynet.nrg ערוץ 10
- 25 וכו', כל הספרות הישראלית שזאת נישה מאד כבדה, כי זה
- 26 בעצם החלק על סף האקדמי ברוב המקרים, שמטופל אצלנו
- 27 . . . זה הספרים היותר כבדים שקיימים, אבל גם ספרים

- 1 אחרים. כל הנושא של בסיס המידע, מנוהל בבסיס הזה. בכל
- 2 מדינת ישראל, אני לא יודעת אם אתם יודעים, יש רק 28
- 3 צנזורים. זה הבסיס של הצנזורה במדינת ישראל. אין יותר
- 4 מזה.
- 5 י. דרור: כשעושים טריטוריאלי, זה לא חל על ישראלי שמפרסם
- 6 בחו"ל?
- 7 ס. ואקנין: חל על ישראלי שמפרסם בחו"ל. ישראלי שמפרסם בחו"ל,
- 8 חייב להגיש לנו לפני זה –
- 9 י. דרור: אם הוא תושב הארץ.
- 10 ס. ואקנין: אם הוא תושב הארץ, אם יש לו אזרחות ישראלית.
- 11 י. דרור: לא, אבל זה אני לא מבין. יושב ישראלי בחו"ל שלוש שנים,
- 12 החוק הזה לא כמו חוק מס הכנסה חדש, שאומר שזה חל,
- 13 האם החוק אומר שזה חל על כל ישראלי בכל מקום בעולם?
- 14 ס. ואקנין: תראה, איש אקדמיה שיוצא לשנת שבתון,
- 15 י. דרור: . . .
- 16 ס. ואקנין: . . .
- 17 י דרור: ועכשיו, מישהו נוסע לחודש?
- 18 מ. עינן: עובר על העבירות.
- 19 ס. ואקנין: הוא עושה עבירות קשות מאד. . . , דרך אגב, עכשיו אצל
- 20 . . . בפרקליטות, מונח מזה חצי שנה מסמך שלי, שאני
- 21 מתריעה שיש לקונה בהיבט הזה ואני מבקשת לקבל ייעוץ
- 22 משפטי, כי קיים לי קושי גדול מאד לטפל באנשים שבחרו
- 23 לצאת לחו"ל לפרסם . . . , וחזרו אחרי כן, והכשירו את השרץ
- 24 דרך הצנזורה, שזה גם קורה. למשל, הצנזורה בדרך כלל,
- 25 אסור לנו – לא אסור, זו הגדרה פנימית שלנו, אבל זה חשוב
- 26 להבין, שאני לא אשנה בנוסח העברי משהו שפורסם בנוסח
- 27 האנגלי. כי מי שיעשה השוואה, אוטומטית ידע מה הצנזורה

- 1 הורידה. אז אנחנו מאשרים את התרגום בעברית באופן מלא.
- 2 אבל זה בעצם הכשרה של השרץ בדיעבד. על הלקונה הזו אני
- 3 מחכה לפרקליטות המדינה.
- 4 י. דרור: אבל למעשה, אני יודע היטב שפרופסורים רבים שעוסקים
- 5 בביטחון – הם עושים כל שנה מאה מאמרים על ביטחון
- 6 ישראלי, על פעילות בין לאומית, זה בטח לא בידיכם אף פעם.
- 7 ס. ואקנין: חלק כן. חלק כן. חלק ניכר אפילו, אני יכולה להגיד לך שכן.
- 8 האקדמיה מאד מקפידה להגיש לנו כל דבר שעובר על הסף
- 9 בהיבט הביטחוני. דווקא בהיבט הזה יש שיתוף פעולה לא רע
- 10 בכלל, כולל מול מרכזים, מרכז יפה וכו', מרכז בגין-סאדאת.
- 11 כבי' השופט: טוב, גם זה חורג מהנושא שאנחנו רוצים לבחון.
- 12 ס. ואקנין: כן, זהו, אני קצת חורגת.
- 13 י. דרור: זה לא חורג, כי הם יכתבו עוד מעט על המלחמה.
- 14 ס. ואקנין: לצנזורה, מוגשים כל מה שאמור להיות מפורסם יום למחרת
- 15 או בכלי תקשורת זמן אמת, לפני פרסום. גם האינטרנט מגיש
- 16 לנו, אני לא יודעת אם אתם יודעים, גם הטלוויזיות מגישות
- 17 לנו כל מה שעומד להיות משודר ב-או תוכניות אקטואליה, או
- 18 חדשות, בחדשות -דרך אגב, אני מחזיקה צנזור באולפן,
- 19 שיושב מאחורי הקלעים, ובזמן נתון, אם יש חריגה, הוא בודק
- 20 לפני, אבל אם עשו חריגה, הוא גם יכול תוך כדי להוריד.
- 21 בחדר הבוחנים מקבלים את כל הידיעות, כל ההגשות לפי
- 22 רשימת הנושאים, כל כלי התקשורת מחויבים להגיש. בודקים
- 23 ומחזירים לעיתון. עיתונות כתובה – אליה דרך אגב, אנחנו
- 24 ערוכים בצורה הכי טובה, נורא פשוט: מגיע אלינו עד סגירת
- 25 העיתון ומפורסם למחרת. פה גם בדרך כלל אין חריגות.
- 26 התמודדות עם אינטרנט זה משהו –

- 1 כב' השופט : כמה זמן לוקח, כתב שולח לכם מאמר שעומד להתפרסם מחר
- 2 בעיתון . . . , עד שהוא מקבל או.קי. או שהוא מקבל פסילה או
- 3 שאתם מוחקים חלקים מתוך זה, כמה זמן זה לוקח בשגרה?
- 4 ס. ואקנין : תראה, זה יכול להיות no time אם זו כתבה פשוטה וקלה,
- 5 לפעמים אפילו כבדה, אבל אולי אין תקדימים, זה יכול להיות
- 6 באופן מיידי, זה אפילו לא עולה אלי. . . .
- 7 כב' השופט : בשגרה באופן שוטף?
- 8 ס. ואקנין : בשגרה זה מעכשיו לעכשיו. ובאינטרנט אנחנו מחויבים
- 9 להחזיר להם את זה מיידי. כי אינטרנט ו- ynet אם עכשיו
- 10 הוא יוצא עם ידיעה, אז כמובן שהוא צריך לקבל את זה
- 11 מיידי. הוא מגיש לנו את זה, בדרך כלל מפקסס לנו את זה,
- 12 ואנחנו בודקים את זה, אומרים לו מאושר, או תוריד מילה זו
- 13 או אחרת, וזה מפורסם. כנ"ל רדיו. . . .
- 14 י. דרור : האחריות היא על המדיה, לא על הכותב.
- 15 ס. ואקנין : כן, האחריות היא על העורכים, אני עובדת מול מערכות, לא
- 16 מול כתבים.
- 17 כב' השופט : אבל האחריות בחוק היא גם על הכתב וגם על הצלם וגם על
- 18 כל מי שנגע בזה.
- 19 ס. ואקנין : אבל כמובן שביום יום, דרך אגב, אני מנהלת המון שיחות, גם
- 20 אנשי מנהלים הרבה שיחות, עם הכתבים עצמם. אבל אם אני
- 21 רוצה לקחת למשפט, או מערכת רוצה לקחת אותי למשפט,
- 22 לוקחת אותי המערכת, לא הכתב הספציפי. אין לנו דין
- 23 ודברים, אנחנו ישות סטטוטורית, וככאלה אנחנו עובדים מול
- 24 לבל של מערכות.
- 25 ר. גביזון : את אומרת אינטרנט, אז את אומרת ויינט,
- 26 ס. ואקנין : כן.
- 27 ר. גביזון : ומה לגבי אינטרנט –

- 1 ס. ואקנין : דבקה, רויטר וכו'. אז יש ה- news לא חתום על ההסכם, אבל
- 2 בפועל, למעט סוגיית נפגעים, עובד דה פקטו על פי ההסכם.
- 3 רויטר ודבקה לא חתומים על ההסכם, ואנחנו דרך אגב, גם לא
- 4 כל כך עבדנו מולם גם לפני זה, דבקה קצת יותר, אבל הם
- 5 יודעים מה היו רשימת הנושאים, ואני תיכף אגיע גם למלחמה
- 6 ואספר לכם מה היה איתם שם, אבל שורה תחתונה, הם
- 7 מכירים את ההגדרות והם בגדול פועלים על פי ההסכם למעט
- 8 גם יש"ע וגם דבקה, למעט סוגיית נפגעים, שדרך אגב, היא
- 9 בכלל לא סוגיה צנזוריאלית, היא סוגיה ערכית, אבל לא
- 10 צנזוריאלית ביטחונית.
- 11 כב' השופט : עכשיו, מה קורה עם שידור חי?
- 12 ס. ואקנין : שידור חי ברגיעה מתחלק, מבחינתי, לשניים. אם קורה
- 13 איזשהו אירוע ויש שידור מהשטח, או חדשות שזה גם סוג של
- 14 שידור חי, אז חדשות אמרתי, אנחנו שולחים למערכות
- 15 שעתיים שלוש לפני, צנזורים, הם עוברים על כל החומר של
- 16 החדשות, מאשרים אותו ורק אז עולה לשידור. אם כתב יושב
- 17 בשולחן ומדבר תוך כדי, אז את ה-high light של הדברים
- 18 שלו הוא גם מחויב בהגשה לצנזורה.
- 19 כב' השופט : אם הוא מראיין מישהו בשידור חי.
- 20 ס. ואקנין : אם הוא מראיין, אז בדרך כלל מה שאנחנו עושים, זה אנחנו
- 21 נותנים את הכללים, למשל, אם יש מראיין שאני יודעת
- 22 שמתעסק בנושא . . . , אז אני אגיד : זה וזה וזה אסור. . . .
- 23 ז"א אנחנו מעבירים את ההוראות. אין יכולת לשלוט לחלוטין
- 24 בכל מה שנאמר בשידור חי. וזו דרך אגב, אחת המסקנות
- 25 העיקריות של המלחמה הזאת, ולכן צריך למצוא כלים
- 26 חדשים. כשיש אירוע, ועכשיו, למשל, היה חס וחלילה פיגוע,
- 27 ומשדרים מהשטח, אז פה פועלים על פי כללים ידועים מראש,

1 מה מותר ומה אסור. אבל במידה מסוימת האחריות עוברת
 2 לכתב בשטח. בנושא שידורים חיים אני כמובן ארחיב
 3 במלחמה עצמה.
 4 דוגמא לעד כמה חופש הביטוי זה מה שמקבל את הדגש גם
 5 בעבודה הצנזוראלית, כשאני הגעתי – אני באה מעולם
 6 המודיעין - כשאני הגעתי לצנזורה, נראה לי טריוויאלי
 7 בחשיבה שלי כאשת צבא, נראה לי טריוויאלי שמה שהולך
 8 לפרסום, ויש בו פוטנציאל פסילה הוא יעלה אלי לאישור.
 9 ההיפך הוא הנכון. האישורים ניתנים ע"י הדרג הזוטר
 10 ביחידה. פסילות, שזה אומר פגיעה בחופש הביטוי, זה מה
 11 שמגיע לצנזורה שלי.
 12 בדרך כלל, יש בזה גם היגיון, כי כשמאשרים יש תקדימים, או
 13 שזה דבר נורא פשוט, או שהחברה הצעירים יודעים בגדול מה
 14 אנחנו מתירים ומה לא. פסילה זה כבר הדברים היותר כבדים,
 15 ולכן זה עולה לרמות הבכירות. אבל מבחינתי זאת עוד עדות
 16 לזה, שגם בהתנהלות הפנימית בצנזורה, הדגש הוא לחופש
 17 הביטוי.
 18 ר. גביזון: יש לפעמים מה שנקרא הערכה מחדש של העקרונות? ז"א האם
 19 אין מצב שבו לפעמים בשגרה, יש תחושה שדבר שהתייחסנו
 20 אליו ברגישות, בחיוב או בהיתר, הוא הרבה יותר פוגעני.
 21 למשל, אני זוכרת דברים שככה משכו את תשומת לבי,
 22 דיווחים על כל מיני ניסויים שאנשים עושים במערך ביטחון,
 23 שמראים חורים קטסטרופאליים במערכי הבטחה, שעקרונית
 24 זה דברים מפורסמים, זה עבר אתכם. האם למשל יש
 25 איזושהי שאלה מפעם לפעם, שעושים איזו הערכה מחדש
 26 ואולי בדיון או בהבנה או בהנחיה אומרים: לא, הדברים

- 1 האלה, עם כל הכבוד, תמסרו לנו מידע, נתקן קודם ואז
- 2 תפרסמו.
- 3 ס. ואקנין: קודם כל יש לנו שני רבדים שונים שבהם אנחנו עושים הערכה
- 4 של חומרים שכבר פורסמו. פעם בשנה, יש לנו פגישה עם
- 5 מחלקת ביטחון מידע, שבה אנחנו בוחנים מחדש את כל נושא
- 6 יעדי ההסתרה. דרך אגב, גם במלחמה, הממשק הזה עם
- 7 מחלקת ביטחון מידע, מטבע הדברים במלחמה המצב הוא
- 8 רעוע הרבה יותר גם ככה ביטחונית, הממשק הפך להיות ממש
- 9 משולב. ובנושא של –
- 10 ח. נדל: נושא של ביטחון שדה
- 11 ס. ואקנין: כן. כן. בדיוק. נושא של ביטחון שדה, ומחלקת ביטחון מידע
- 12 יחד אתנו, קבענו את נושא יעדי ההסתרה. ברגיעה, פעם בשנה
- 13 בסוף השנה אנחנו בוחנים אחורה . . . דבר שני, זה כמובן
- 14 הצנזורה לא מאשרת ופוסלת סתם, היא תמיד מאשרת או
- 15 פוסלת בהקשר. . . .
- 16 מ. עינן: . . . אני שואל למה יש לכם את המנדט לפסול בנושא של
- 17 תעשיות ביטחוניות by the way מדינה דמוקרטית באיזשהו
- 18 מקום.
- 19 ס. ואקנין: תראה, א. תעשיות נמצא ברשימת הנושאים זה מחויב בהגשה,
- 20 תחת הכותרת של תעשיות ביטחוניות. זה אחד. שניים, יש
- 21 פסיקה –
- 22 כבי' השופט: יש פסיקה של בג"ץ בעניין תעשיות ביטחוניות.
- 23 ס. ואקנין: נכון, ביטחוניות, ודאי.
- 24 כבי' השופט: ויש גם בג"ץ בנושא תעשיות ביטחון מאושר, ויש גם תקדים.
- 25 ס. ואקנין: בדיוק, יש לנו תקדים בג"צים, שזה התקדים הכי כבד
- 26 מבחינתי. אני אתן לכם דוגמא לדילמה שלי כצנזור, ודרך
- 27 אגב, זה קורה לי פעם בחודש, . . .

- 1 מ. עינן : . . .
- 2 ס. ואקנין : . . .
- 3 מ. עינן : . . .
- 4 ס. ואקנין : . . .
- 5 ר. גביזון : הכל נכון, אבל חומרת הפגיעה, . . . מבחינת בסיס החוסן של
- 6 הביטחון הלאומי אני חושבת שהתפישה של הביטחון יכולה
- 7 להיות וצריכה להיות תפישה רחבה, לא תפישה צרה.
- 8 כב' השופט : זה בדיוק מה שהיה בבג"ץ הזה, בג"ץ שהיה גם כן ממש
- 9 בתעשיות הביטחוניות.
- 10 ס. ואקנין : הצנזורה עובדת 24 ימים בשבוע – 24 שעות ביממה (אבל זה
- 11 לא פליטת פה סתמית דרך אגב),
- 12 כב' השופט : לא, אבל הם עובדים כל כך קשה, שאפשר להגיד שזה 24 ימים
- 13 בשבוע.
- 14 ס. ואקנין : כן, אני אתמול הלכתי לישון אחר דין ודברים קשים ביותר עם
- 15 אחד העורכים שנמשכו עד 2:30 בלילה, ככה פחות או יותר
- 16 נראים הימים. אנחנו עובדים 24 שעות, מטבע הדברים,
- 17 במשמרות. אני יכולה להגיד לכם פה, וזה אחד הלקחים
- 18 המרכזיים, הצנזורה, דרך אגב, לאורך השנים קוצצנו המון
- 19 המון המון. אתה שאלת קודם, פרופ' דרור, על הנושא של למי
- 20 אנחנו כפופים. אני כפופה לגוף שנקרא אמ"ן, שיש לי אליו
- 21 הרבה הערכה גם מקצועית וגם אישית לעומד בראשו היום.
- 22 אבל עדיין הצנזורה היא לא בליבה של אמ"ן,
- 23 כב' השופט : את יוצאת חי"א.
- 24 ס. ואקנין : אני יוצאת חי"א בעבר.
- 25 מ. עינן : רואים, רואים.
- 26 ס. ואקנין : אבל צריך להבין, ואני אף מבינה את זה, דרך אגב, אבל זה לא
- 27 משנה לי את העובדה שבסוף - היחידה שלי היא בבעיה.

- 1 הצנזורה לא נמצאת בליבה של אמ"ן. הצנזורה היא במקרה
- 2 הטוב, אתה גם לא רואה את התוצרים שלה, כי היא עצרה
- 3 דברים ובזה פחות או יותר נגמר העסק. כשצריך ראש אמ"ן
- 4 להחליט איפה לשים את השקל הנוסף, הוא ישים את זה . . . ,
- 5 לא עלינו. לאורך השנים, ועכשיו אני הולכת עם זה מבחינתי
- 6 עד רמת שר הביטחון, כי אני מבחינתי עברנו רף אדום, לאורך
- 7 השנים הצנזורה קוצצה ב-50 אחוז כוח אדם, מ-70 אנשים
- 8 ביחידה, אנחנו 30 אנשים היום, 35 אנשים, מתוכם 28
- 9 צנזורים, 33, מתוכם 28. עכשיו, תראו, כשהיינו 70 – היו
- 10 שלושה עיתונים אולי ארבעה, כתובים. וזהו. היום יש
- 11 אינטרנט, וטלוויזיה ורדיו ומקומונים, ועכו-נט – שבכלל לא
- 12 ידעתי שהוא קיים, עד שלא טיפלתי בו במלחמה - וכו' וכו',
- 13 ואנחנו 28 אנשים בלי אנשי מילואים. זה בלתי אפשרי. אי
- 14 אפשר לצפות מהצנזורה לעשות יותר. אני אומרת פה משפט
- 15 שכמפקדת יחידה אפשר לסתור אותי: לדעתי, לא יכולנו
- 16 לעשות יותר ממה שנעשה במלחמה. אם זה מה שמדינת ישראל
- 17 רוצה מהצנזורה, אז בבקשה, תשאירו אותה במצבה. אם
- 18 מדינת ישראל רוצה שנצליח יותר – אי אפשר להשאיר את
- 19 הצנזורה במצב הנוכחי. זה אחד הלקחים המאוד ברורים.
- 20 כב' השופט: הנה הגענו למערכה.
- 21 י. דרור: לא קיבלתם תגבור במערכה?
- 22 כב' השופט: מילואים.
- 23 ס. ואקנין: קיבלנו ימ"מ, אבל אתה יודע מה? אחת התקלות הכי חמורות
- 24 שהיו לי במלחמה, זה ע"י איש מילואים שלי, שאישר משהו
- 25 שאסור, כי הוא לא עשה שבע שנים מילואים, אז מה? הוא לא
- 26 מכיר את החומר, הוא לא ידע בכלל מה זה.
- 27 ר. גביזון: בואי נתקדם, כי זה באמת סוגיות מרתקות.

- 1 ס. ואקנין : או.קי. אני אגיע למערכה.
- 2 כב' השופט: איזה אתגרים מיוחדים הציבה המערכה בלבנון, איך
- 3 התמודדתם עם המלחמה בשידור חי מהחזית, ריבוי כלי
- 4 התקשורת המקומיים והזרים הרבים, נדמה לי שהיו 1000
- 5 כתבים זרים?
- 6 ס. ואקנין : 1300.
- 7 כב' השופט: וכל הפרישה של הכתבים בשטח, אולי תרחיבי.
- 8 ס. ואקנין : אני אתחיל רגע באמירה כללית –
- 9 י. דרור: בגלל קוצר הזמן, על המרות, האם יחידה כזאת נשקל להכפיף
- 10 אותה לשר הביטחון ולא לגוף צה"לי?
- 11 ס. ואקנין: נשקל מספר פעמים וברוב הפעמים ששקלו את זה החליטו
- 12 שלא.
- 13 כב' השופט: הוועדה שלנו גם כן דנה בסוגיה הזאת,
- 14 י. דרור: ומה הייתה המסקנה שלכם?
- 15 כב' השופט: להשאיר את זה במסגרת הנוכחית. יש חשיבות מבחינה
- 16 ציבורית, ברגע שהם כפופים לשר הביטחון, דבק בהם –
- 17 י. דרור: יחס פוליטי.
- 18 כב' השופט: עניין פוליטי, ואנחנו רצינו להשאיר את הצנזורה נקייה מכל
- 19 אבק נגיעה. לכן צה"ל זה המקום הנכון שלהם.
- 20 ס. ואקנין: או.קי. כשאני מגיעה לדבר על המערכה, אני מתחילה
- 21 מאיזשהו סוג של בעיה, כי יש פער קשה מאד שאני חייבת
- 22 להגיד לכם, אני לא יודעת איך לגשר עליו, בין התדמית
- 23 שנוצרה לזה שצנזורה קרסה והכל היה בתקשורת והכל יצא
- 24 ונעצרו מבצעים וחיילים נפגעו וכו' וכו', לבין המציאות.
- 25 היום אני מגיעה לפה קצת יותר חזקה, כי סיימתי את
- 26 התחקיר בתוך צה"ל עם מחלקת ביטחון מידע. והנתונים שאני
- 27 מציגה פה היום, הם נתונים שפעם אחת מגובים בבדיקה

- 1 אחורה של כל החומר שנאסף בשתי המערכות ופעם שנייה
- 2 במידע מודיעיני או אחר.
- 3 ר. גביזון: נתת לנו את התחקיר?
- 4 ס. ואקנין: כן, נתתי לכם.
- 5 כבי' השופט: כן כן, הוא נמצא בחומר שקיבלנו.
- 6 ס. ואקנין: אני בודקת את הצנזורה מול יעדי הסתרה. השאלה שלי, זה
- 7 לא מה חושב הציבור, למרות שכואב לי שהוא מרגיש ככה,
- 8 אבל זו לא השאלה. השאלה היא מהם יעדי ההסתרה, והאם
- 9 הצלחתי לשמור. וזה מדד חיצוני שנקבע לי ע"י מחלקת
- 10 ביטחון מידע והוא בדק אותי. והשורה התחתונה, גם התחקיר
- 11 שלנו שהוא רק על התקשורת, וגם התחקיר של מחלקת
- 12 ביטחון מידע שלקח תקשורת. . . . רוב מכריע של יעדי
- 13 ההסתרה, נשמרו. . . , וגם תיארתי לכם גם במצגת וגם במה
- 14 שנתתי לכם. ועכשיו אני אגיד פה אמירה שמבחינתי היא
- 15 משהו שצה"ל כבר התחיל לעבוד עליו: לא עמדנו ביעד אחד,
- 16 כשלנו, אני אומרת את זה בצורה הכי גלויה – כשלנו לטעמי,
- 17 באופן לא ראוי ביעד אחד, . . . , ואני אגיד את זה פה: לדעתי,
- 18 במידה מסוימת כי צה"ל בחר להוציא את זה החוצה בצורה זו
- 19 או אחרת, והצנזורה הצליחה, יחד עם רמחב"מ לעצור חלק
- 20 מהדברים, אבל כשלפני השוער האחרון אין הגנה – גם השוער
- 21 האחרון כושל, ולכן ביעד הזה כשלנו. . . .
- 22 כבי' השופט: . . .
- 23 ס. ואקנין: . . . זו רמת האינטימיות של המידע שאנחנו נאלצנו להתמודד
- 24 אתה, בזמן אמת, עם כתבים שהכירו פרטים מאד אינטימיים
- 25 גם על הפעילות המבצעית וגם בכלל.
- 26 ר. גביזון: אז פה הצלחתם או כשלתם?

- 1 ס. ואקנין : פה הצלחנו. פה הצלחנו. הרבה, דרך אגב, בגלל שאנחנו פה,
 2 זה מסוג הדברים שאנחנו משקיעים, את הקצת כוח שיש לי,
 3 אני משקיעה אותו בזה. דבר שני, במידה מסוימת, גם אחריות
 4 של כתבים. הכתב שהתקשר אלי, ידע שאני לא אאשר לו את
 5 זה, הוא רק רצה להראות לי שהוא יודע. הם נורא מתגאים
 6 במקורות שיש להם בתוך צה"ל. אבל הדברים היותר פשוטים
 7 של פעילות, לאיפה הולכים, . . . חטיבת הצנחנים פה, חטיבת
 8 גולני שם, זה דברים שיצאו מתדריכים של צה"ל, משיחות
 9 רקע. חילקו להם מפות, . . . אני שלחתי מסמך אליהם
 10 ואמרתי : חברים, כל דבר שאתם אומרים שם, אתם אחרי זה
 11 מתדרכים את התקשורת, זה יוצא – אני לא יכולה לעצור את
 12 זה, תודיעו את רמת המידע שאתם משתפים את הכתבים. אני
 13 חושבת שבמידה מסוימת, לא כל כך הבינו שעברנו off
 14 למלחמה. והמשיכו לתדרך, כאילו אנחנו בעוד איזה סוג של
 15 פעילות בט"ש כמו שקורה בעזה, שמתדרכים ברמה של גבעתי
 16 נכנס מפה ו-51 נכנס משם. במלחמה עמימות זה הכוח שלנו,
 17 זה עליונות המידע ופה במידה מסוימת קצת איבדנו את זה.
 18 כבי' השופט : ז"א כאן הבעיה היא הדרג שהדליף את המידע, שמסר את
 19 המידע.
 20 ס. ואקנין : הוא לא הדליף, זהו, הוא מסר ברשות ובסמכות. אני חושבת
 21 שאחת הבעיות המרכזיות – זיהינו אותה, דרך אגב, גם היצגנו
 22 לרמטכ"ל, יעדי ההסתרה שקבענו אנחנו, ז"א מחב"מ
 23 וצנזורה גם יישמה אותם, ככל הנראה לא היו ברורים למרבית
 24 המפקדים בשטח.
 25 כבי' השופט : אולי תפרטי מה היו מה יעדי ההסתרה שאתם קבעתם.
 26 י. דרור : . . .
 27 ס. ואקנין : . . .

- 1 י. דרור: . . .
- 2 ס. ואקנין: . . .
- 3 י. דרור: . . .
- 4 ס. ואקנין: . . ., יעדי ההסתרה, אני רוצה, ברשותך, להסביר טיפה איך
- 5 התנהלנו, ואז להגיע ליעדי ההסתרה. בסדר?
- 6 כב' השופט: כן. או.קי.
- 7 ס. ואקנין: אני בשלב מוקדם יחסית, כשאני אומרת מוקדם יחסית,
- 8 . . . הבנתי שאנחנו מבחינתי הולכים למלחמה. . . .
- 9 מ. עינן: . . .
- 10 ס. ואקנין: . . . עשינו פגישה עם העורכים. אמרנו: חברים, אנחנו
- 11 בסיטואציה אחרת, הגדרתי מדיניות ריאלית מחמירה,
- 12 ריאלית, כי אני חייבת להתייחס למגבלות שלי, מחמירה כי
- 13 אנחנו במלחמה. והתחלתי לעבוד על פי צווים.
- 14 עכשיו, תפישת ההפעלה שלי בצנזורה הייתה כזאת: . . ., לא
- 15 הייתה לי יכולת לשלוט בשידורים חיים, או בכל השידורים
- 16 החיים. לא הייתה לי יכולת לפרוש צנזור על יד כל כתב.
- 17 הכתבים הורשו לשדר ישירות מתוך חמ"לים, הכתבים היו
- 18 פרושים בשטח, הם נפרשו מכל איזור חיפה והצפון, אין יכולת
- 19 לצנזורה, וזו גם לא התפישה. דרך אגב, לפי פק"ל החירום,
- 20 אנחנו אמורים לעבוד במרכזי תקשורת. ידעתי שאין לי יכולת
- 21 ולכן עבדתי על פי הפצה של צווים של צנזור.
- 22 כב' השופט: רגע, אני אפסיק אותך במשפט הזה. הייתה מדיניות של
- 23 דוברת צה"ל שהתפתחה בתהליך ההתנתקות, שהתקשורת
- 24 הייתה מלווה ונכנסה והייתה תקשורת פתוחה, זו הייתה
- 25 המדיניות. אולי שם זה היה טוב והראו איך שמפרקים ואיך
- 26 שבוכים וכו' וכו'. והיה לי רושם, אם אני טועה, תקני אותי,
- 27 שאותה פתיחות תקשורתית שהייתה, הדגם שהיה בהתנתקות,

העתיקו אותה למערכה, והעיתונאים היו בכל יחידה ואצל כל	1
מפקד ובכלל בכל גוף שזז שם בזה, יחד אתו היו הכתבים והם	2
שידרו ישר מהמקום. האם המדיניות הזו השפיעה על	3
התוצאות של פרסום דברים שאתם לא הייתה לכם שליטה	4
עליה?	5
ס. ואקנין: . . .	6
כב' השופט: . . .	7
ס. ואקנין: . . . מבחינתי כצנזור, מדיניות הפתיחות שהגדיר דובר צה"ל	8
ודרך אגב, זו הגדרה של הרמטכ"ל, לדעתי, כי בסוף הרמטכ"ל	9
קובע את המדיניות התקשורתית. המדיניות התקשורתית	10
הפתוחה, מבחינת הצנזורה היא דבר נתון. עכשיו, צריך להבין	11
גם, שאני לא חושבת שצה"ל יכול היה להגדיר משהו אחר,	12
ככל הנראה. מה כן? אפשר להגדיר מדיניות פתוחה, אבל	13
להתנהל בתוכה באופן אחר. זה שהכותרת נשארת כותרת	14
אסטרטגית של מדיניות פתיחות, זה לא אומר שעכשיו אתה	15
נותן את הכל. היה צריך יותר אחריות במה נאמר בתדריכים.	16
היה צריך יותר אחריות בלעשות שטחים צבאיים סגורים, כי	17
יש מקומות שאי אפשר היה לעצור את זה אחרת. יותר	18
אחריות באיך אתה – בהיבט של יישום המדיניות, אני חושבת	19
ששם צריך לשים את האלמנט, ואחריות אישית. אני לא	20
חושבת שאפשר היום להגדיר בצה"ל מדיניות שהיא לא	21
פתיחות. לא צריך פריצות, אבל אי אפשר גם לא פתיחות. ז"א	22
אני חושב שהאיזון צריך להיות איפה שהוא באמצע. לי זה	23
עשה אתגר מאד מאוד מאוד כבד.	24
כב' השופט: היו הופעות כמעט מדי יום ביומו בטלוויזיה, כל פעם של איזה	25
אלוף אחר. האם בהופעות האלה, נמסר מידע שאת היית	26
פוסלת אותו?	27

- 1 ס. ואקנין : כן. חד משמעית. בגלל זה פניתי לרמטכ"ל, יצא לי להיפגש
- 2 כבר בסוף המלחמה יחד עם רמחב"מ ואני מבחינתי רציתי
- 3 שהתדריכים האלה יהיו בהשגחה, ז"א בשידור לא ישיר, אלא
- 4 בהשגחה של כמה דקות. כי תראה, אם היינו פועלים נכון, אז
- 5 גם אותו מתדרך היה צריך להעביר את מה שהוא עומד להגיד,
- 6 לביטחון מידע, ולקבל אישור לדברים. אבל בפועל זה לא
- 7 קרה. אז אנחנו פגשנו פעם ראשונה את האירוע, כשהוא שודר
- 8 בשידור חי, ולא פעם ולא פעמיים הדברים האלה גרמו לי
- 9 לפתוח דברים שאני עצרתי קודם. . . . – אפשר היה לנהל את
- 10 זה יותר טוב, אני אישית גם חשבתי שנכון היה לקחת ארבעה
- 11 אנשים אולי במקרה הטוב, לתדרך אותם היטב שיבינו איך
- 12 מנהלים את האירוע הזה ולהפוך את זה למשהו יותר ממוסד.
- 13 כמו שוורצקופף במלחמת המפרץ. היה בן אדם אחד שתדרך
- 14 וזה היה דרך אגב, בשלוש דקות השגחה.
- 15 ר. גביזון : גם על זה עשו תחקור?
- 16 ס. ואקנין : עשו תחקיר. זה דו"צ עושה תחקיר. אני יודעת שעשו תחקיר
- 17 ואני חושבת שגם הגיעה למסקנה כפי שאמרתי אותה עכשיו.
- 18 אבל עיקר הבעיה, דרך אגב, פחות הייתה בתדריכים בשידור
- 19 ישיר ויותר בשיחות הרקע שנתנו לעיתונאים הרבה מדי.
- 20 בקיצור, אני הוצאתי הרבה צווים. חמישה צווים וצו צנזור
- 21 בסיום המלחמה. ז"א אני רציתי לשמור את זה ל. . . אוגדות
- 22 שנכנסות למהלך הקרקעי הגדול, אבל נגמרה המלחמה. צו של
- 23 צנזור הוא מסמך של צנזור. כמוהו כצו. ז"א הוא מחייב.
- 24 הרעיון שלי היה שאני לא יכולה לשלוט במה נאמר בשידור חי
- 25 בכל המקומות, למעט במערכות מאחורה, ולכן כל כתב, ואני
- 26 יודעת שכל כתב הלך עם המסמכים שלי בכיס, וידע שכשאנחנו
- 27 מדברים על נפגעים אלה החוקים. מדברים על נפילות – אלה

1 החוקים, מדברים על קרקעי – אלה החוקים וכו' וכו'. אני
2 יכולה להגיד לכם שלפחות במערכת אחת, שתיים אפילו, לקחו
3 את המסמך שלי, והעורך הראשי, . . . על המסמך של הצנזור
4 עוד הוסיף כללים חריפים משלו לאיך להתנהג. . . .
5 אני יכולה להגיד לכם שזה עזר, מנע הרבה דברים, אבל זו לא
6 סגירה הרמטית של שידור חי. זו לא סגירה הרמטית. בסוף
7 כתבים טעו, אם בתום לב ואם באופן מכוון, והבעיה המרכזית
8 שלי זה שאף פעם לא הייתה טעות כזאת שאתה אומר: וואו,
9 עכשיו אני את זה לוקח. למרות שזה לקח שלנו שהייתי צריכה
10 להשתמש בוועדת השלושה יותר, אבל השורה התחתונה, לא
11 היה משהו שאמר לי: זה שבר, עכשיו חל שבר, אני רוצה ללכת
12 לוועדת השלושה. אלא . . . טעה ואמר שם של חטיבה, ובכלל
13 מישהו בערוץ אחר טעה ואמר מאיפה נכנסים וההוא בכלל
14 טעה ואמר שחטיבה . . . עכשיו במרון א-רס כשהיא מגיעה
15 לשם עוד שתי דקות, ולכן הצבר מידע היה כזה שהוא מאד
16 בעייתי, לשלוט עליו באמצעות הצווים. אבל זה היה הפיתרון
17 שלי לשידורים חיים, כשהפריסה היא פריסה בלתי אפשרית,
18 מבחינתי, לטיפול.

19 אני גם התאמתי את המדיניות להתפתחות המערכה. אני
20 מזכירה שהתחלנו באש מנגד. בשלב האש מנגד, אני שמת
21 מסמך בנושא נפילות. . . . דרך אגב, הכל נמצא במה
22 ששלחתי לכם לפני זה. וכו', ז"א הצנזורה התאימה את
23 המסמכים שלה ואת הדגשים לכתבים בהתאם להתפתחות של
24 המערכה.

25 אמרתי לכם קודם, אנחנו רק 28 איש. ואני אומרת פה, שאני
26 בחרתי להתמקד באותם כלי תקשורת, שאני יודעת שהצד
27 השני מאזין להם ומשתמש בהם כמקור אמין. . . . אלה

- 1 קיבלו טיפול הרמטי, אנשים היו במערכות, אני ישבתי עם
- 2 העורכים כל יום בשיחות טלפון, עבדתי ישירות מול הכתבים,
- 3 שזה בניגוד לפק"ל, אבל אמרתי: חברים, עכשיו אתם תעבדו
- 4 עד לכתב בשטח. . . . כך עבדנו איתם, . . . ז"א נאלצתי
- 5 בגלל בעיות כוח אדם ותהליך העבודה, להתמקד במרכזים.
- 6 למלחמה הבאה שתהיה, צריך לחשוב איך מתנהגים אחרת,
- 7 אפילו ברמה של להפיץ. למשל, חלק מכלי התקשורת, בדיעבד
- 8 אני יודעת, שבכלל לא מכירים את המושג הזה של צנזורה
- 9 ורשימת נושאים. כל אתרי האינטרנט הקיקיוניים האלה לא
- 10 מכירים את זה.
- 11 במסגרת הסעיף 3 של ההבנה,
- 12 כב' השופט: אולי לגבי ה- talk back שמה, יכולים להעביר מידע?
- 13 ס. ואקנין: זה בכלל דבר קשה מאד לשליטה. זה אנשים פרטיים,
- 14 כב' השופט: זה הגולשים?
- 15 ס. ואקנין: נכון, מאד מאד קשה. אני ראיתי שיש חוק בבריטניה או משהו
- 16 כזה, שבזמן חירום אוסרים talk back או לפחות מנסים
- 17 להעביר חוק כזה. אני לא שולטת בזה, ביקשתי שיבדקו לי את
- 18 זה. אני לא יודעת איך אפשר לטפל בנושא talk back
- 19 בישראל. איך אני יכולה לטפל באמא שקיבלה SMS מהבן?
- 20 כב' השופט: . . .
- 21 ס. ואקנין: אבל להגיע ל-talk back ודרך אגב, אני בדקתי את זה
- 22 במלחמה. היה לי ייעוץ משפטי צמוד תוך כדי המלחמה.
- 23 בדקתי. כדי להגיע לאותו talk back שהכניס משהו לאתר,
- 24 אני צריכה לאתר את הרשת שלו ואת ה-IP שלו. מי עושה את
- 25 זה במדינת ישראל?
- 26 כב' השופט: . . .
- 27 ס. ואקנין: . . .

- 1 י. דרור: . . .
- 2 ס. ואקנין: . . .
- 3 י. דרור: . . .
- 4 ס. ואקנין: . . .
- 5 י. דרור: . . .
- 6 ס. ואקנין: . . . אבל מצד שני, צריך להבין שאנשים ציפו ממני. למשל,
- 7 אני קיבלתי יום אחד טלפון שאיים עלי בתביעה, וכשניסיתי
- 8 רגע להרגיע את הבן אדם, ולהבין על מה הוא רוצה לתבוע
- 9 אותנו, אז הוא סיפר, שהוא ראה שאמא שקיבלה מייל מהילד
- 10 שלה. הרי היום אתה יכול לקבל את ה-SMS ואוטומטית
- 11 לחבר אותו לאינטרנט ותמונות וכו', והיא חיברה את זה מה-
- 12 SMS של הילד לאינטרנט. אי אפשר לשלוט על זה. אני צריכה
- 13 למצוא את המספר ואחרי זה את כתובת ה-IP ואז אחרי
- 14 שמצאנו . . . , מסתבר שהשרת בכלל בחו"ל. אז גמרנו, באותו
- 15 רגע אין מה לעשות.
- 16 כב' השופט: אמרת שאת מטפלת בטלפונים הסלולריים. אבל יש לך איזה
- 17 רעיון לעתיד לגבי זה? הרי החיילים בתום לב מטלפנים לאמא
- 18 ואומרים את כל מה שאומרים, ואולי אפילו באמת שולחים
- 19 צילומים, והנה כך נפרץ המצב.
- 20 ח. נדל: . . .
- 21 ס. ואקנין: . . .
- 22 כב' השופט: אז אולי צריך לאסור שימוש בטלפונים סלולריים?
- 23 סימה: דרך אגב, זה נאסר. אני חושבת שהפיתרון, תראו, אנחנו לא
- 24 צריכים להמציא את הגלגל מחדש. אנחנו קצת שכחנו מה זה
- 25 מלחמה בהרבה מובנים. גם בזה. חייל לא נכנס עם טלפון
- 26 לשטח, איפה אנחנו נמצאים? אבל החיילים האלה נכנסו עם
- 27 שני סוגי טלפונים.

1	ר. גביזון :	...
2	כב' השופט :	...
3	י. דרור :	...
4	ס. ואקנין :	...
5	כב' השופט :	...
6	ס. ואקנין :	...
7	כב' השופט :	...
8	ס. ואקנין :	...
9	כב' השופט :	...
10	ס. ואקנין :	...
11	כב' השופט :	...
12	ר. גביזון :	...
13	כב' השופט :	...
14	ס. ואקנין :	...
15	מ. עינן :	...
16	ס. ואקנין :	...
17	כב' השופט :	...
18	ס. ואקנין :	...
19	מ. עינן :	...
20	ס. ואקנין :	...
21	י. דרור :	...
22	ס. ואקנין :	...
23	מ. עינן :	...
24	כב' השופט :	...
25	ס. ואקנין :	...
26	כב' השופט :	...
27	י. דרור :	...

- 1 ס. ואקנין: . . .
- 2 י. דרור: . . .
- 3 ס. ואקנין: . . .
- 4 י. דרור: . . .
- 5 ר. גביזון: . . .
- 6 ס. ואקנין: . . .
- 7 ר. גביזון: האם יש דברים שהם כאילו תמימים ויכולים להיות
8 בעייתיים? כמו למשל, שמישהו אומר, אני חושבת שהצורך
9 שלנו להראות הישגים במערכה שהייתה מאד מורכבת,
10 לפעמים גרם למצבים שאנחנו כן סיכנו גם כוחות פעילים אבל
11 גם עקרונות פעולה עתידיים . . .
- 12 ס. ואקנין: . . . נכון. . . הגענו ליעדי הסתרה. . . היו 11 יעדי
13 הסתרה. . .
- 14 ח. נדל: . . .
- 15 ס. ואקנין: . . . עכשיו, תראו, אני אגיד לכם פה משהו נורא פשוט. אני
16 באה מעולם מבצעי. בעולם המבצעי, גם אם עמדת ב-95 אחוז
17 מהמשימה, ולא עמדת ב-5 אחוז – כשלת. לכן אם אתם
18 שואלים אותי: סימה, את הולכת שלמה ומרוצה הביתה
19 מההישגים שלך? למרות שתיארתי בפניכם פה עשר הצלחות,
20 האחד הזה שכשלת בו, מבחינתי, הצנזורה צריכה לעשות
21 שידוד מערכות. . . עכשיו השאלה איך אני משמרת את זה
22 בפעם הבאה. ואני צריכה למצוא שיטה קצת יותר טובה
23 לטיפול בעבירה שהיא לא מזוּרית, היא לא לוועדת השלושה,
24 אבל היא מספיק טובה כדי שאני אתן פטיש של קילו, לא של 5
25 קילו. והיום יש לי או תקנות ההגנה שזה בכלל מכונת ירייה,
26 או וועדת השלושה שזה 5 קילו, אין לי את החצי קילו – קילו.
27 ואני צריכה למצוא את המנגנון הזה.

- 1 י. דרור: מה עם ההיפך? ואז כתב אחראי וכו',
- 2 ס. ואקנין: שני כתבים אני חייבת להגיד, למרות שהם לא אוהבים שאני
- 3 אומרת להם את זה, כי אז הם חושבים שהם לא היו בסדר
- 4 במלחמה. שני כתבים אחרי המלחמה, קיבלו ממנו טלפון ובו
- 5 אמרתי להם שאני מאד מעריכה. שניהם דרך אגב היו כאלה
- 6 שהכירו את הדברים בצורה מדהימה ובאחריות אישית בלבד
- 7 לא פרסמו כלום.
- 8 כב' השופט: . . .
- 9 ס. ואקנין: . . .
- 10 מ. עינן: . . .
- 11 ס. ואקנין: . . .
- 12 ח. נדל: . . .
- 13 ס. ואקנין: . . .
- 14 כב' השופט: אם את מדברת על מוראל, האם המוראל של הציבור שימש
- 15 לכם מדד נוסף לגבי פסילות? . . .
- 16 מ. עינן: . . .
- 17 כב' השופט: . . .
- 18 מ. עינן: . . .
- 19 ח. נדל: . . .
- 20 כב' השופט: אולי תרחיבי את כל נושא הנפגעים. נושא שאולי לא כל כך
- 21 קשור אליכם, אבל בכל זאת קשור אליכם.
- 22 ס. ואקנין: נכון. שתי שאלות . . . שאם אתם שואלים אותי למה התדמית
- 23 הציבורית הייתה כל כך קשה במלחמה מול התקשורת,
- 24 וצנזורה ודו"צ וכו' וכו', זה קשור בנושא נפילות הרקטות
- 25 וקשור בנושא הנפגעים. הרגישות הרבה שיש במדינת ישראל
- 26 בכלל לנפגעים ובאופן מפתיע, לטעמי, נפגעים חיילים, הרבה
- 27 יותר אנחנו רגישים להם מאשר נפגעים אזרחים. . . . עכשיו,

- 1 אני רוצה בנושא נפילות וזה מתקשר לשאלה על המוראל
- 2 ואחרי זה אני אגיע לנפגעים. יש וויכוח, ויש בכלל סימן
- 3 שאלה אם מוראל נמצא באחריות הצנזורה. דרך אגב, מוראל
- 4 היה פעם ברשימת הנושאים והורד. רשימת הנושאים קוצצה
- 5 מ-61 נושאים היום אנחנו 41, מהם חמישה צווי ממשלה, אין
- 6 מוראל.
- 7 י. דרור: אולי נתחיל שלב אחד קודם. מה זה מוראל בכלל לא ברור,
- 8 מעטים מאוד בארץ אנשים שמאז שמכירים את המחקרים
- 9 האלו, אחרי מלחמת העולם השנייה נניח עם גרמניה הנאצית.
- 10 כלומר, הבחנה בין התנהגות ובין תחושה. כלומר, אני לא
- 11 יודע מי בעל התשתית, ידע בתחום הזה. בטח לא במערכת
- 12 הצבאית, בטח לא במערכת הצבאית. תתקני אותי.
- 13 ס. ואקנין: אני בטוח לא מכירה את זה. אבל אני אגיד לך איפה כן
- 14 לקחתי לעצמי דרור וכן התייחסתי למוראל . . . קטיושות
- 15 למרחבים אורבניים זה נשק סטטיסטי לא מדויק, . . .
- 16 כשמשגרים את זה למרחב אורבני גדול, זה ממש לא משנה אם
- 17 פגע באנפה 4 או באתון 2. . . כשאני צריכה לחלק את הכוח
- 18 שלי שהוא כל כך מועט, . . . הגדרתי לאווים מאד ברורים.
- 19 לא בים, . . . לא פנורמי – . . . לא ביקורי בכירים . . . לא
- 20 אתרים אסטרטגיים, . . . לא אתרים צבאיים, . . .
- 21 מ. עינן: . . .
- 22 ס. ואקנין: . . .
- 23 מ. עינן: . . .
- 24 ס. ואקנין: . . .
- 25 ח. נדל: . . .
- 26 ס. ואקנין: . . .
- 27 ח. נדל: . . .

- 1 ס. ואקנין: . . . ארבעה ימים אחרי תחילת המלחמה, הבנתי שההיסטוריה
- 2 הציבורית היא כזו שהיא כנראה פוגעת בעמידות הציבור.
- 3 עמידות הציבור בעיני זה כבר ביטחון. קראתי לכל העורכים,
- 4 עשינו מפגש, וקבענו יחד, בגלל שזה לא ביטחוני, קבענו יחד
- 5 שמתחילים לדבר במקומות גדולים. הקריות ולא קריית ים או
- 6 רחוב זה וזה. גליל תחתון, גליל עליון, חיפה נהרייה אישרתי,
- 7 כי מה זה חיפה, חיפה זה דבר גדול. הם רצו לפגוע במקום
- 8 מסוים. . . . , וקטיושה היא לא מדויקת. . . . אבל הלחץ
- 9 היה כזה גבוה, ופה אני חרגתי מסמכותי. אבל בגלל שחרגתי
- 10 מסמכותי, עשיתי את זה עם כלי התקשורת.
- 11 ר. גביזון: . . .
- 12 ס. ואקנין: . . .
- 13 ר. גביזון: . . .
- 14 ס. ואקנין: . . .
- 15 י. דרור: . . .
- 16 ס. ואקנין: . . . זו דוגמא לפער בין ההיבט המקצועי שאני יודעת שאני
- 17 צודקת, לבין זה שאני חושבת שההתייחסות ללחץ וההיסטוריה
- 18 הייתה במקום ופה עשיתי החמרה. זו דוגמא. נושא נפגעים.
- 19 נפגעים זו לא סוגיה צנזורלית. עכשיו, פה הצנזורה מוצאת
- 20 את עצמה מתווכת בין כלי התקשורת, לבין דו"צ. כי מי שסגר
- 21 הסכס, זה אפילו לא חתום, אבל מי שיש לו הסכס עם כלי
- 22 התקשורת בנושא נפגעים, שלא מפרסמים שמות ולא מוסרים
- 23 על נפגעים, זה דובר צה"ל עם כלי התקשורת. בגלל שאנחנו
- 24 יודעים לעבוד מול כלי התקשורת, אז אנחנו מיישמים את
- 25 ההסכס. עכשיו, פה אני חייבת להגיד שפה כלי התקשורת
- 26 התנהגו באופן שאינו ראוי. ודוברת צה"ל גם אמרה את זה
- 27 בדורנר, בוועדת האתיקה. גם אני אמרתי את זה. בסוף, אם

- 1 אנחנו יודעים כולם, שאנחנו לא רוצים למסור על נפגעים, אז
- 2 לא צריך כתב לעמוד שם ולספר סיפורו של קרב בצורה כזאת,
- 3 שלכל אחד ברור שיש נפגעים. . . . סוגיית נפגעים פגעה
- 4 ביכולת הצנזורה, ופוגעת עד היום ביכולת הצנזורה, למלא את
- 5 תפקידה בחירום. שלא לדבר על זה, שבגלל שכתבים לוקחים
- 6 לעצמם את הדרור להפר את הוראותיי בתחום נפגעים, כי הם
- 7 יודעים שזה לא צנזורה, הם מדי פעם טועים ועושים השלכה
- 8 לסוגיות ביטחוניות, כי הוא כבר התרגל בנושא הזה, להגיד:
- 9 טוב, מה שאני אחליט אני אעשה.
- 10 כבי' השופט: אבל העיתונאים עשו מעקף מסוים, שהיה ברור לכל מי
- 11 שמצוי, אמרו שהיו קרבות קשים, או חילופי אש כבדים, וכל
- 12 אחד ידע שאם אומרים קשים או כבדים יש נפגעים.
- 13 ס. ואקנין: נכון, זה שם קוד. לכן אני אומרת, זה היה לא ראוי. . . .
- 14 מ. עינן: . . .
- 15 כבי' השופט: . . .
- 16 מ. עינן: אני דיברתי על מה שנקרא מוראל, שעכשיו יש גם תהייה מה
- 17 זה. . . .
- 18 ח. נדל: . . .
- 19 י. דרור: . . .
- 20 מ. עינן: . . .
- 21 ס. ואקנין: . . .
- 22 מ. עינן: . . .
- 23 ס. ואקנין: . . .
- 24 מ. עינן: . . .
- 25 ס. ואקנין: . . .
- 26 מ. עינן: . . .

- 1 ס. ואקנין: . . . , לדעתי אני צריכה לפתח כלים חדשים להתמודדות עם
- 2 שידור חי. ידענו שיהיו שידורים חיים, ידענו שזה יהיה הרבה
- 3 זמן. אני חייבת להגיד, שבמידה מסוימת הופתענו מהמסה.
- 4 פשוט הייתה בבת אחת עלייה מפורטת לרצף שידורים. . . .
- 5 זה לא סגירה הרמטית. אני מסכימה איתך.
- 6 מ. עינן: . . .
- 7 ס. ואקנין: . . .
- 8 מ. עינן: . . .
- 9 י. דרור: . . .
- 10 ס. ואקנין: . . .
- 11 י. דרור: . . .
- 12 ס. ואקנין: . . .
- 13 ח. נדל: . . .
- 14 כב' השופט: . . . יש עוד כמה נושאים שלא נגענו בהם. התקשורת הזרה,
- 15 אמרת 1300 כתבים זרים,
- 16 ס. ואקנין: כן.
- 17 כב' השופט: איך את מתייחסת אליהם ואיך את פועלת נגדם, מה מחייב
- 18 אותם ומה לא מחייב אותם?
- 19 ס. ואקנין: תקשורת זרה כשמגיעים לישראל מחויבים לחתום על מסמך
- 20 שאומר שהם כפופים לתקנות ההגנה כמובן ולא להסכם,
- 21 כפופים לחוקי מדינת ישראל, נדרשים למסור כשהם מקבלים
- 22 את תעודת העיתונאי הזמנית, הם צריכים לעבור ולהחתים גם
- 23 את סוגיית הצנזורה. לא עבדנו מול כל 1300 כתבים זרים. גם
- 24 פה כמו בכלי תקשורת מקומיים בחרתי להתמקד במרכזיים.
- 25 עשינו בעיקר בקרה – עם חלקם דיברתי קודם. למשל, עם
- 26 ראש תא כתבים זרים דיברתי במלחמה. מספר כתבים שהגיעו
- 27 לעשות פה כתבות ייעודיות, לא סיקור שוטף – קיבלו ממני

- 1 תדריך טלפוני מה מותר ומה אסור. הם קיבלו את המסמכים
- 2 שלי באנגלית. אבל אני לא יכולה להגיד, שסגרנו את הנושא
- 3 של כתבים זרים. עבדתי רק מול המרכזיים, ואיתרתי אפילו
- 4 עורכים רק מרכזיים ה-CNN ה-FOX sky news וכו' וכו'. . .
- 5 כב' השופט: . . .
- 6 ס. ואקנין: . . ., אחת הבעיות המרכזיות, דרך אגב, בנושא כתבים זרים,
- 7 זה שהיכולת שלי לנטר אותם היא ברוב המקרים עורכת. . .
- 8 ראיתי שמצלמים את הקרב במטולה באזור אל-ח'ס, הרמתי
- 9 טלפון, לא זוכרת את השם שלו, . . ., הרמנו לו טלפון, . . .,
- 10 תסיט בבקשה את המצלמה – והוא הסיט. אבל זה ראיתי
- 11 בדיעבד, כמה זמן הוא שידר לפני שראיתי? לא יודעת. אותו
- 12 הדבר CNN וכל השאר. הם קיבלו את המסמכים, הם ידעו את
- 13 הכללים. הנחת העבודה בצנזורה במידה מסוימת היא, שאין
- 14 להם מידע אינטימי. הם לא מכירים את החומר מבפנים. הם
- 15 יושבים על הקו ולכן הם מדברים על נפגעים. הם מה שהם
- 16 רואים מהקו הם משדרים כמו כולם. הם מדברים על
- 17 הנפילות, אבל פחות או יותר בזה מתמצה המידע שיש לכתב
- 18 זר.
- 19 מ. עינן: . . .
- 20 ס. ואקנין: . . .האם אני יכולה להגיד שהצנזורה יודעת לעבוד מול כתבים
- 21 זרים? לא. נקודה. לא. אין לי יכולת. אני אגיד לכם את
- 22 האמת, אפילו מספר טלויזיות אין לי בשביל לראות במקביל
- 23 את כל הדברים. אני הפעלתי אנשים מהבית, צנזורים מהבית,
- 24 תשבו ותעשו לי טובה, שב אתה על SKY ושב אתה על FOX
- 25 ותתקשר אם יש בעיה, כי אנחנו לא ערוכים לטפל בהם.
- 26 י. דרור: . . .
- 27 ס. ואקנין: . . .

- 1 י. דרור : הטכנולוגיה משתנה, השליטה של המדינה על מה שרואים
- 2 ממנה, עם הטכנולוגיה המודרנית, הולכת וקטנה.
- 3 ס. ואקנין : נכון.
- 4 ר. גביזון : דיברת על הבעיה שעושה רושם מאד אמיתי של היקף כוח
- 5 האדם גם בשגרה ובעיקר בחירום, ואמרת משהו על העניין של
- 6 מילואים וטעויות של מילואים. אני לא יודעת מה הלקחים,
- 7 אבל אני מניחה שחלק מהלקח הוא, שכמו בכל המערכות
- 8 הצבאיות, תהיה הסתמכות יותר טובה על מילואים, ולכן
- 9 צריך יהיה לתת להם מה שנקרא הכשרה ואימונים,
- 10 ס. ואקנין : נכון.
- 11 ר. גביזון : כדי שהם יהיו מסוגלים גם לתפקד גם מבחינת הבחנה בין
- 12 עיקר לתפל וגם מבחינת עדכון ידע ואיך נערכים לקראת הדבר
- 13 הזה.
- 14 ס. ואקנין : כבר עכשיו יש בצנזורה 10 מילואימניקים, אמ"ן בהיבט הזה
- 15 תמך אותי, נתן לי ימ"מ, 250 ימ"מ עד סוף שנה, ואני מביאה
- 16 את אותם 50 מילואימניקים שבחרתי, שהם הטובים יותר,
- 17 ומתחילה להכשיר אותם, כולל יום עיון, כולל כל מיני דברים.
- 18 וכדי להיות צנזור סביר, אתה צריך לעשות מספר ימים לא
- 19 גדול במיוחד בשנה ואתה צריך לחיות את מה שקורה במדינת
- 20 ישראל. אני חושבת שאני אוכל לייצר סט מילואימניקים לא
- 21 רע בכלל, אבל אני לא יכולה להסתמך רק על זה. אני חייבת
- 22 גם בסיס סדיר, עם פוטנציאל דור המשך. תראו, ממוצע
- 23 הגילאים בצנזורה היום הוא 58. בגיל 60 –
- 24 מ. עינן : תמיד חשבתי שזה הגיל, שם מתחילים הגילאים של התבונה.
- 25 ס. ואקנין : לא, יש המון תבונה. הבעיה שלי זה לא התבונה, הלוואי, אני
- 26 לא אגיד את זה ככה, אבל לא יכולתי לעבור את המלחמה בלי
- 27 החברה שהיום הם בני 58 עד 63. הבעיה שלי, שכשהם יהיו

- 1 בני 67 הם עוזבים אותי, ויחד איתם עוזב הידע המסיבי של
- 2 הצנזורה. . . . אני צריכה לייצר דור המשך.
- 3 כב' השופט: . . .
- 4 ס. ואקנין: . . . יש לנו בעיה קשה מאד לייצר את דור ההמשך היום. אבל
- 5 אלה כבר מאבקים, זה פחות חשוב, אבל הבעיה –
- 6 י. דרור: חייבים להיות פתרונות מסוג חדש. אני אתן לך דוגמא, גמלאי
- 7 צה"ל, שהתנדבו לשירות. . . . יש גמלאים שיוצאים,
- 8 וישמחו, אני חושב להיות בצנזורה.
- 9 ס. ואקנין: לא. הצנזורה, דרך אגב, אני לא ידעתי את זה קודם, אבל היא
- 10 אבן שואבת להרבה אנשים, כי זה מאד מעניין. אתה יושב
- 11 בליבה,
- 12 י. דרור: בוודאי, יבואו אנשים כגמלאים –
- 13 ס. ואקנין: אבל להיות צנזור זה גם מקצוע. זה לא שאני יכולה להביא
- 14 מישהו ועכשיו תשב פה ואל תיתן – אני צריכה להכין את
- 15 האנשים. הלקחים,
- 16 י. דרור: לגבי דור ההמשך,
- 17 ח. נדל: לפני הלקחים, איפה את היית ב-12 לחודש, באיזה פורומים
- 18 השתתפת, מה שמעת? ב-13 לחודש, לא משנה, באיזה
- 19 פורומים.
- 20 ס. ואקנין: אני אגיד, אנחנו ב-12, החטיפה תופשת אותנו כשאנחנו עושים
- 21 דיון על הקסאמים בדרום. מתחיל האירוע של החטיפה –
- 22 אירוע של חטיפה אוטומטית מנוהל ברמה של מב"ס תל אביב.
- 23 מתחיל אירוע החטיפה. אני עובדת בעיקר מול אמ"ץ, חמישי
- 24 שישי שבת –
- 25 ח. נדל: מהמשרד שלך?

- 1 ס. ואקנין : מהמשרד שלי. חמישי, שישי, שבת, אנחנו עובדים בעיקר מול
- 2 מחלקת ביטחון מידע. את ההגדרה שאנחנו במלחמה, הגדרנו
- 3 ביום ראשון ומשם התחלנו לעבוד במוד מלחמה.
- 4 ח. נדל : במילים אחרות, את לא נמצאת בשום פורום שמחליט
- 5 החלטות.
- 6 י. דרור : את נמצאת בפורום הדיון אצל שר הביטחון.
- 7 ח. נדל : לא לא, אני שואל.
- 8 ס. ואקנין : לא לא. אבל יתירה מזאת, אני אף פעם לא, גם במהלך כל
- 9 המלחמה, אני אף פעם לא הולכת לפורום מקבלי ההחלטות.
- 10 אני הולכת רק לשר הביטחון, האנשים שלי הולכים לפורום
- 11 מקבלי ההחלטות.
- 12 ח. נדל : אצל שר הביטחון את כן משתתפת?
- 13 ס. ואקנין : כן כן.
- 14 ח. נדל : בהתייעצויות?
- 15 ס. ואקנין : כן כן, פעמיים ביום.
- 16 כב' השופט : כן, היא מופיעה שם ב –
- 17 ס. ואקנין : כן, בטח. אבל תראו, זה חלק מהתפישה שלי, אני מאד מאד
- 18 מנסה לשמור על מרחק ביני ובין הדרג הצבאי הבכיר, כי
- 19 אחרת, ככל שאתה הופך להיות קרוב, אתה יודע, אתה נתון
- 20 להשפעות זרות. מצד שני, אנשיי היו באמ"ץ, בדו"צ עד שלב
- 21 מסוים שהחלטנו שזה לא רלוונטי לנו מה שקורה ועזבנו,
- 22 מחב"מ, סינרגיה מלאה פעמיים ביום. בהיבט הזה זה יצא
- 23 דווקא טוב בלקחים שלנו. המסקנה שלי –
- 24 י. דרור : מה אחוז הנשים בצוות שלך?
- 25 ס. ואקנין : צנזורית ראשית ועוד שלוש בנות. כל השאר גברים. זו יחידה
- 26 מאד שוביניסטית.
- 27 י. דרור : אולי צריך לשנות את זה קצת.

- 1 ס. ואקנין : יכול להיות.
- 2 כב' השופט : אם מחר קורית מלחמה, איך את רוצה להיות ערוכה
- 3 להתמודד איתה, מבחינת כוח אדם, מבחינת שיטות עבודה,
- 4 מבחינת הנושא של הדלפות מצה"ל וכל מה שקשור בזה.
- 5 יכולת עמידה ואכיפה נגד הצנזורה, נגד התקשורת, אולי
- 6 גישות שונות בשילוב הפעולה עם דובר צה"ל,
- 7 מ. עינן : הוספת תקנות אם צריך, או דברים מהסוג הזה.
- 8 כב' השופט : עניינים של ביטחון שדה, שזה מאד חשוב
- 9 ר. גביזון : ואולי דיון עקרוני בסוגיה של הכיסוי האפקטיבי של סוגיית
- 10 הנפגעים, שיש לה היבטים רבים מעבר לצנזורה, ויכול להיות
- 11 שזה לקח כל כך הרבה משאבים מכס בתנאים לא פשוטים,
- 12 יכול להיות שפה דרושה החלטה כללית ולא –
- 13 ס. ואקנין : אני אגיד לכם מה אמרתי בנושא נפגעים לסגן הרמטכ"ל. אם
- 14 אני שוכחת משהו – אז, כוח אדם, אני רוצה שיהיה לי מספיק
- 15 כוח אדם. אני לא יודעת להגיד כמה, אבל מספיק כוח אדם
- 16 כדי לפרוש זמן אמת מלא לטלוויזיות, רדיו ואינטרנט, שזה
- 17 חשוב, אנחנו לא פרשנו לאינטרנט. אני רוצה להחזיק אנשים
- 18 שיפרשו פרישה מדגמית בשטח. אני לא שלחתי אנשים לצפון.
- 19 גם לא היה מרכז תקשורת, לא היה לאיפה לשלוח. אבל
- 20 בהנחה שאנחנו במלחמה מלאה ויש מרכזי תקשורת, אני
- 21 צריכה לשלוח אנשים. אני רוצה לשלוח גם למרכזים, אבל גם
- 22 שיסתובבו באותם מקומות שבהם כתבים בוחרים להתרכז.
- 23 דרך אגב, המלחמה הזאת בדקנו את זה, לא היה, למעט קיבוץ
- 24 הגושרים, שהם באו לישון. לכן לא עשינו את זה. אני רוצה
- 25 לשבת עם אנשיי. אני חושבת שזה לא נכון היה שישבתי
- 26 במשרד. זה היה טוב כי זה ניתק אותי ואפשר לי לעשות את
- 27 עבודת הניהול הכוללת. אבל בסוף, ברמת יישום המדיניות

- 1 שהגדרתי, כשהצנזור לא יושב עם הבסיס המרכזי שלו, אז
- 2 בעיני זה מנוהל פחות טוב. דרך אגב, אני הולכת לאיחוד של
- 3 כל הבסיסים למקום אחד. אני רוצה לבטל את בסיס ירושלים.
- 4 אין לו כבר הצדקה כלכלית למען האמת. לחבר את האנשים.
- 5 זה יהווה ניצול יעיל יותר טוב של כוח האדם. אני אשב איתם,
- 6 כך שאני אוכל לבקר את ההחלטות ולראות אם הגדרתי
- 7 מדיניות ריאלית מחמירה היא אכן ריאלית מחמירה.
- 8 כב' השופט: . . .
- 9 ס. ואקנין: . . .
- 10 מ. עינן: אני רוצה לשאול באמת שאלה טכנית לגמרי. אתם קוראים כל
- 11 כתבה?
- 12 ס. ואקנין: כן.
- 13 מ. עינן: . . . יש . . . מה שנקרא מערכת שמוציאה החוצה ברגע שיש את
- 14 המילים האלה והאלה והאלה, שמבטאות את הנושא. יכול
- 15 להיות שזה יכול להיות אצלכם לחסוך הרבה מאד כתבות
- 16 רגילות.
- 17 ס. ואקנין: . . . זו שאלה בסדר גמור, אני נשאלת ע"י כל בן אדם שבא
- 18 מהעולם הממוחשב את השאלה הזאת, ואני אענה לך את
- 19 אותה התשובה שאני עונה להם. מה שאני קוראת, זה מראש
- 20 את אותן הכתבות שבחרו כלי התקשורת לשלוח לפי רשימת
- 21 הנושאים, כך שאני לא יכולה להחליט מה אני קוראת ומה לא
- 22 . . .
- 23 כב' השופט: . . .
- 24 ס. ואקנין: או כתבה שכל כולה לא בעייתית, אין בה אפילו לא מילה ממש
- 25 קריטית . . . , אבל עדיין יש בה רמיזה למשהו מסוים. מה
- 26 שאני מנסה להגיד, מקצוע הצנזורה הוא לא מקצוע שאפשר

- 1 למחשב אותו, . . . אי אפשר להחליף את הבן אדם. אי אפשר
- 2 להחליף את הבן אדם, לכן פה –
- 3 מ. עינן: אני לא הצעתי להחליף, אני הצעתי לחסוך, פשוט, שעם 40
- 4 איש אפשר לעשות עבודה שהיום נדמה שצריך לעשות עם 100.
- 5 זה הדבר היחידי שאני מנסה לומר, אבל את יודעת מה,
- 6 ס. ואקנין: אני אגיד לך מה כן, ואפשר בהחלט לשפר, וזו המערכת
- 7 שאנחנו בונים עכשיו, את נושא ניהול הידע. כדי לעזור לקבל
- 8 החלטות יותר מהר.
- 9 י. דרור: זה לא אלגוריתם – זה ברור.
- 10 ס. ואקנין: אבל לא אלגוריתם שמחליף תהליך חשיבה של אדם.
- 11 י. דרור: זה ברור, אבל השאלה כמה לדחוף את ה- decision support
- 12 process ולתת את האפיון.
- 13 ס. ואקנין: או.קי. זה אנחנו כן. זה בוודאי שאנחנו עושים. המערכת
- 14 תקפיץ לנו למשל את כל אותם תקדימים רלוונטיים. זה כן.
- 15 אבל לא מעבר לזה.
- 16 כב' השופט: נמשיך.
- 17 ס. ואקנין: נמשיך. אז זה בנושא כוח אדם. אני רוצה שיהיה לי מספיק,
- 18 כולל דור המשך שאני אוכל לפתח אותו, אבל בגדול, בשל כל
- 19 מה שהגדרתי שבמלחמה הבאה אני עושה, אני אוכל לעשות.
- 20 בנושא התפישה, התפישה היא שאנחנו כגוף נשב במקום אחד.
- 21 זו תפישה שונה ממה שהייתה במלחמה הזאת, והתפישה היא
- 22 תפישה אקטיבית. ז"א שהצנזורים יהיו בשטח. אנחנו
- 23 במלחמה הזאת הלכנו דווקא על תפישה ריכוזית, קבלת
- 24 החלטות היא אצל הצנזור הראשי במב"ס תל אביב. ומיושמת
- 25 דרך הנציגים. התפישה העתידית במלחמה מהסוג שאני
- 26 חושבת שצפויה לנו, יכול מאד להיות שאנחנו צריכים לבחון
- 27 תפישה ביזורית או שילוב של ריכוזי וביזורי.

- 1 הדלפות צה"ל זה נורא פשוט, זה להגדיר משמעת ולאכוף
- 2 אותה בתוך צה"ל. אני לא יכולה להתמודד עם זה.
- 3 י. דרור: זה לא פשוט. זה נשמע פשוט.
- 4 ס. ואקנין: כן. או.קי. בחינה של ארגון ובכלל, כל הנושא של מנהל ציבורי
- 5 תקין, זה המקום, זה משמעת, לא צריך להמציא את הגלגל
- 6 מחדש. דרך אגב, יש מהלך כזה, כבד מאד עכשיו בתוך צה"ל.
- 7 חלקו דרך אגב, גם מגיע לעיתונים, כי הוא עוסק בנושא של
- 8 חקירות מצ"ח למיניהן. בנושא המשולש, אמרתי, זו ההמלצה
- 9 שלנו, משולש של דו"צ – צנזורה – מחב"מ חייב להיות הרבה
- 10 יותר סינרגטי . . . אנחנו כשלנו פה, לא הצלחנו לדחוף את זה
- 11 לתוך המערכת. הנושא הזה, בעיניי, דרך אגב, אני אגיד פה
- 12 אמירה שאני יודעת שהיא לא מקובלת בתוך צה"ל: מדיניות
- 13 התקשורת של צה"ל צריכה להיות כפופה ליעדי ההסתרה של
- 14 צה"ל. יתירה מזאת, אני חושבת שלמחלקת ביטחון מידע,
- 15 צריך להיות נתח עיקרי בהגדרת מדיניות התקשורת של
- 16 צה"ל. כי אין לנו יותר מדי איכויות. בואו נשמור על הדבר
- 17 הזה.
- 18 ר. גביזון: היום זה לא קיים?
- 19 ס. ואקנין: לא.
- 20 ר. גביזון: איפה נקבעת המדיניות של התקשורת?
- 21 י. דרור: זה לא כל כך פשוט.
- 22 ס. ואקנין: בדובר צה"ל. היא מתייחסת ליעדי ההסתרה, היא אפילו
- 23 מפיצה אותם בסוף כל זה. אבל השורה התחתונה, התדמית
- 24 של צה"ל גוברת על דבר אחר. . . .
- 25 י. דרור: זה לא כל כך פשוט, כי לדובר צה"ל יש פונקציה בדימוי הבין
- 26 לאומי של ישראל. יש לו השפעה על התהליך המדיני, יש לו
- 27 השפעה על המוראל הציבורי. את ההשלכות הפוליטיות

1 הפנימיות ששר הביטחון מזכיר אותה בכל ישיבה שנקבעת,
 2 אני משאיר בצד כרגע. מאחר ומה שדובר צה"ל אומר, יש לו
 3 משמעות מדינית, אי אפשר לתת שיקול אחד דומיננטי.
 4 ס. ואקנין: . . . על המשולש הזה אני חושבת שאין וויכוח. כולנו
 5 מסכימים שהיינו צריכים להתנהל אחרת.
 6 נפגעים – אני אגיד לך מה אמרתי לסגן הרמטכ"ל. אם אני
 7 בפנים - שיקול הדעת שלי. . . . אם אני בפנים – אז זה
 8 שיקול דעת שלי, אם אין לי שיקול דעת, כי היום אין לי
 9 שיקול דעת, אני עובדת לפי הגדרות חיצוניות, אז אני לא
 10 רוצה לעסוק בסוגיית נפגעים, אם כלי התקשורת כל כך
 11 מסתדרים עם דובר צה"ל – שישדרו רק מולו. תפנו את
 12 הצנזורה מהסוגיה הזאת. לא עשיתי את זה במלחמה, כי לא
 13 עוזבים סוגיה כזאת ערכית וזורקים אותה תוך כדי, אבל אני
 14 יכולה להגיד לכם, שהיא פגעה חד משמעית בתפקוד שלנו.
 15 ובנושא האכיפה – פה אני הכי הולכת על קרקע לא בטוחה. א.
 16 אני לא משפטנית. ב. עכשיו נמצאים אנשים שעושים בדיקה
 17 ראשונית של לאיזה כיוון אנחנו הולכים. אני יכולה להגיד
 18 דברים שאמרתי, אבל אף אחד מהם לא מספיק חזק, שאני
 19 אגיד לכם לשם אני רוצה ללכת. אני יודעת שאני רוצה כלי
 20 אכיפה שיעזרו לי לטפל במה שקודם הגדרתי חצי קילו –
 21 קילו. באותם דברים נקודתיים, בלי להגיע לוועדת השלושה.
 22 שאלתי את עצמי מה עבר לי בראש שלא הפעלתי את הוועדה.
 23 שני הדברים עברו לי בראש. אחד, הצלחתי מול כל כלי
 24 תקשורת, להשיג עונשים פנימיים הרבה יותר חמורים. יש
 25 צלם שהושעה לשבועיים. יש כתב שאסרו עליו לשדר בשידור
 26 חי, יש עורך שקיבל נזיפה, יש עורך שאיימו עליו. . . השגתי
 27 עונשים הרבה יותר חריפים. מה לא השגתי אבל בשיטה הזו

- 1 של העבודה עם העורכים? לא השגתי הד ציבורי. והדבר השני,
- 2 יכול מאד להיות שאיפה שהוא בראש, עמד לי שהוועדה הזאת
- 3 לא באמת רלוונטית לחירום. ואני רואה היום, אחרי שתי
- 4 התנהלויות מול הוועדה, שהיא לא באמת באמת רלוונטית ל-
- 5 . . . on line
- 6 אני רוצה, אני חושבת שמדינת ישראל, לא אני, לא סימה,
- 7 מדינת ישראל חייבת גיבוי חקיקתי נקודתי לדברים שהמדינה
- 8 אוסרת לדבר עליהם, למעט באישור הצנזורה.
- 9 כב' השופט: למשל, גילוי של סוכן?
- 10 ס. ואקנין: למשל גילוי שם של סוכן שקיים בארה"ב. . . . אני חושבת
- 11 שאנחנו צריכים להגדיר, שסוגיה שקשורה ביחידות מיוחדות
- 12 אינה לפרסום. . . . אני חושבת שאנחנו יכולים לבחון הגדרה
- 13 של השעיית ההסכם בזמן חירום. בוא נתחיל בבחינה, אני לא
- 14 יודעת אם זה נכון או לא נכון, אבל אפשר לבדוק גם את
- 15 הסוגיה הזאת. אולי לשימוש –
- 16 ר. גביזון: אם את משעה את ההסכם, נכנס לתוקף המצב המשפטי
- 17 הקיים,
- 18 ס. ואקנין: כן.
- 19 ר. גביזון: הוא כנראה בעייתי.
- 20 כב' השופט: המצב המשפטי הקיים קיים תמיד, וההסכם בא להוסיף
- 21 הבנות מקלות.
- 22 ר. גביזון: לא, למה יש לנו הסכם? חלק מהבעיה היא שהמצב המשפטי
- 23 הוא כל כך בעייתי,
- 24 י. דרור: אז אולי צריך שני הסכמים. אין בהסכם סעיף מיוחד על
- 25 חירום. אולי צריך הסכם שני על סעיפים שבזמן חירום,
- 26 הסכם מדורג.

- 1 ס. ואקנין : יכול להיות, אני ממש עכשיו מגששת באפלה בכל מה שקשור
- 2 להיבט המשפטי. זו בעיה שלי, אני פשוט לא מבינה בזה מעל
- 3 ומעבר.
- 4 כב' השופט: אחת הסיבות שאנחנו לא הגשנו את הדו"ח שלנו שפרצה
- 5 פתאום המלחמה, ואז חשבנו שלא ייתכן שנגיש דו"ח על
- 6 הצנזורה, בלי להתייחס למה שקרה במלחמה. לכן עיכבנו את
- 7 זה.
- 8 י. דרור : בוודאי. בוודאי.
- 9 כב' השופט: אבל בוודאי שצריך להתייחס לזה.
- 10 ר. גביזון : ז"א מבחינתנו, רוב העבודה בתחום הזה, הוועדה שלך אמורה
- 11 לעשות?
- 12 כב' השופט: הוועדה שלי, אני השעיתי בינתיים את עצמי, מכיוון שאני
- 13 בשני כובעים פה. פרופ' אסא כשר אני יודע שיטפל בעניין,
- 14 ומנסה לגבש, אבל בלי מעורבות שלי, בגלל שאני פה.
- 15 ס. ואקנין : הוא עוד לא סיים. כן. אני יכולה להגיד לכם משהו שאני כן
- 16 יכולה לעשות ואני אעשה בפעם הבאה מהר יותר. צו הצנזור,
- 17 שלא מוציאים אותו כל שני וחמישי. פעם אחרונה הוא יצא ב-
- 18 '88. . . . והפעם הזו שאני הוצאתי אותו, שמרתי אותו לגראנד
- 19 פינלה של המלחמה. רק שהגראנד פינלה עד שיצא, נגמר
- 20 הפינלה ונגמר גם האירוע. בפעם הבאה אני אוציא אותו
- 21 קודם. לא שהוא שונה, וזה חשוב להבין דרך אגב, לא שהצו
- 22 עושה משהו אחר מהמסמכים הקודמים שהוצאתי, כי כל
- 23 מסמך שאני מוציאה הוא צו. אבל הוא כתוב משפטית. הוא
- 24 יכול להגדיר אלמנט של שידור חי מקו מסוים אסור. כל מיני
- 25 דברים כאלה. ובפעם הבאה אני אוציא את זה יותר מהר, וזה
- 26 משהו שכן יש לי בכלים היום.
- 27 כב' השופט: אני מציע לך לפרסם את זה.

- 1 ס. ואקנין : ברשומות, . . .
- 2 כב' השופט : ואז זה מחייב כל אדם. לא רק את ערוצי התקשורת, כל אדם
- 3 וכל עיתון או כל אמצעי תקשורת שלא חתם על חוזה, שכן
- 4 נמצא או לא נמצא, זה מחייב כל אחד.
- 5 ס. ואקנין : כן, . . .
- 6 כב' השופט : יש לקחים שהפקתם בקרב, שבוצעו הלכה למעשה עד היום
- 7 הזוה?
- 8 ס. ואקנין : הלקחים שכבר בוצעו, הם בעיקר ברמה של המילואים. לא של
- 9 הימ"מך בהתנהלות הפנימית אנחנו כבר עכשיו מעדכנים את
- 10 פק"ל החירום שהתחלנו לעבוד עליו לפני המלחמה, מעדכנים
- 11 אותו עם התובנות החדשות. המשולש דו"צ צנזורה מחב"מ גם
- 12 סגן הרמטכ"ל וגם הרמטכ"ל סיכם שצריך לשפר אותו, ואנחנו
- 13 ניכנס לתהליך עבודה. כל ההיבט המשפטי הוא ארוך טווח, זה
- 14 לא משהו שאפשר מעכשיו לעכשיו. ואני מביאה את כל
- 15 העיתונאים אלי בסוף דצמבר, אני פועלת מולם מאד במוד של
- 16 שקיפות ושיתוף. זה חלק מזה שהכל פה מבוסס על הבנה
- 17 ורצון טוב. אני מביאה [רצון] טוב, אני אשתף אותם בתחקיר,
- 18 ודורנר באתיקה עוסקת בהיבט האתי של העיתונאים, ומולם
- 19 אני רוצה לקבוע אמנה. שהיא תוספת להסכם.
- 20 י. דרור : האם הנושא הזה נכלל בקורסים כמו פו"מ?
- 21 ס. ואקנין : לא. לא.
- 22 י. דרור : צריך לחשוב להכליל אותם לפחות –
- 23 ס. ואקנין : גם במב"ל לא קיבלנו. תקשורת קיבלתי ולא דיברו אתי כהוא
- 24 זה על צנזורה.
- 25 י. דרור : על פו"מ צריך לחשוב. לקורס מפקדי השדה צריך לדעתי
- 26 להכניס את הנושא.

- 1 ס. ואקנין : נכון, דרך אגב, מצבנו יותר – מילא צנזורה, אבל מחב"מ לא
- 2 מופיעים בפו"ם ומב"ל. ביטחון מידע כאישיו. . . .
- 3 י. דרור : זו טעות חמורה.
- 4 ס. ואקנין : וזה הבסיס, לדעתי, לכל מה שקרה לנו במלחמה. . . . זה
- 5 לדעתי מקור הרע.
- 6 י. דרור : בהמלצות שלך תשקלי להכניס את הנושא בצורה סבירה
- 7 לקורסים לפיקוד.
- 8 ס. ואקנין : א. אנחנו התחלנו. בקב"ש (?) למשל אני כבר מופיעה באופן
- 9 קבוע, אבל שם זה אנשי מודיעין, אז הם גם כך בדרך כלל
- 10 מאד זה – אבל כן, אפרופו מב"ל, הנה, שבועיים סדנה על
- 11 תקשורת, לא נגענו בנושא.
- 12 ר. גביזון : האם זה לא דבר שלא רק בדרגי הפיקוד? אני זוכרת את עצמי,
- 13 מהימים שאני הייתי בצבא, הייתה מודעות מאד מאד
- 14 גבוהה, מה שדנו אז, לעניין הזה של ביטחון –
- 15 כב' השופט : "יד לפה" היה מאד חזק.
- 16 ר. גביזון : היה מאד מוטמע, זה היה חלק מהתרבות.
- 17 י. דרור : מהאתוס.
- 18 ר. גביזון : ואני התרשמתי שהדבר הזה נעלם קצת. זה לא דבר שצריך –
- 19 ס. ואקנין : נעלם קצת זה under statement. ראו, אני אתן לכם דוגמא
- 20 למשהו שסיפר לי חבר,
- 21 מ. עינן : שליחה שאני שואל, זה נעשה בעקבות איזשהו דיון, הערכת
- 22 מצב מה נכון ומה לא נכון? או שזה פשוט התדרדרות כמו
- 23 בהרבה תחומים אחרים.
- 24 כב' השופט : הזנחת הנושא.
- 25 י. דרור : תופעה תרבותית כללית.
- 26 ס. ואקנין : תרבות ארגונית קלוקלת, אם אתה שואל אותי.

- 1 מ. עינן : את יודעת, כשאנחנו צעירים הפחד היה שלא בכוונה כשמישהו
 2 עולה לטרמפ - גם היה פרסום על זה - אבל שמישהו היה עולה
 3 לטרמפ והיה מספר מאיזו יחידה הוא, אם האיש ששומע הוא
 4 לא בביטחון שדה והוא ילך אח"כ לבית סוהר. הפחדים
 5 והסיוטים וההוראות האלה, היו כל כך קטגוריים. אם
 6 להורים אי אפשר לספר, אם לחברים אי אפשר לספר איפה
 7 אני נמצא, שם יחידה - היום אין דבר כזה. הכל גלוי, פתוח,
 8 כל שמות היחידות של הצבא, ללא יוצא מן הכלל, הם
 9 חשופים. באידיאולוגיה כנראה,
 10 ס. ואקנין : לא הכל, אבל הרוב המכריע.
 11 מ. עינן : כן, אחרי שגם את סיירת מטכ"ל כבר פתחו, פעם זה היה
 12 יחידה, פעם זה היה אני לא יודע מה, אבל היום סיירת
 13 מטכ"ל. גם איזה מבצעים הם עושים, לא בדיוק מה התכנים,
 14 אבל לפחות מתי הם עושים וכו', בטח אם אלה מבצעים שהם
 15 לא מודיעיניים אלא מבצעים של ביצוע. פעם לא היו מספרים
 16 שזה הם בכלל. אז בכלל אני כבר לא יודע איפה הגבול. ושמות
 17 של כל המפקדים. עכשיו, מה שקורה גם, זה הטבע האנושי.
 18 כל מפקד זוטר, אם הוא לא מופיע בשמו בטלוויזיה והאמא
 19 שלו והשכן שלו ידע שהוא הופיע, . . . אז יש פה כבר בעיה.
 20 בשביל להשיג את זה, יוצרים קשר עם עיתונאים, מתחילים
 21 להדליף, זו מערכת שלמה סבוכה. את נכנסת לאיזו נקודה
 22 שאת צריכה להיערך פה כמו באיזו קרן לייזר איזושהי נקודה,
 23 כאשר גל ענק בכלל זורם פה.
 24 י. דרור : זה עוד יותר מורכב, תלוי בתרבות הכללית, בעיתונות כדי
 25 שיתפרסם הרבה יותר, פלוס הטכנולוגיה, כל הסביבה משתנה,
 26 ז"א אם ומה ניתן להשיג בתוך הסביבה הזאת.

- 1 ס. ואקנין : תראו, אני לא רוצה להסיט את הדיון פה של מה קורה בתוך
- 2 צה"ל. אני חושבת שאם זה מעניין אתכם ואם זה חשוב למה
- 3 שקרה במלחמה, אז אתם צריכים לשמוע את ראש מחלקת
- 4 ביטחון מידע, . . . אבל אני שמה את הבעיה בתרבות,
- 5 ובמידה מסוימת בזה שקצת שכחנו מי עובד בשביל מי. עם כל
- 6 הכבוד, במידה מסוימת, התקשורת נתנו לה הרבה הרבה יותר
- 7 ממה שהיא באמת שווה. זו השורה התחתונה שלי. . . .
- 8 מ. עינן : . . .
- 9 ס. ואקנין : . . .
- 10 י. דרור : . . .
- 11 ס. ואקנין : . . .
- 12 י. דרור : . . .
- 13 ס. ואקנין : . . .
- 14 ר. גביזון : . . .
- 15 ס. ואקנין : . . .
- 16 ר. גביזון : . . .
- 17 ס. ואקנין : . . .
- 18 מ. עינן : . . .
- 19 ס. ואקנין : . . . אני חושבת שביטחון מידע צריך להיות הרבה הרבה יותר
- 20 חזק בצבא.
- 21 כב' השופט : . . .
- 22 ר. גביזון : . . .
- 23 י. דרור : . . .
- 24 ס. ואקנין : . . .
- 25 י. דרור : . . .
- 26 ס. ואקנין : . . .
- 27 מ. עינן : . . . כמה זמן משמשים בתפקיד צנזור? . . .

- 1 ח. נדל: . . .
- 2 ס. ואקנין: . . .
- 3 מ. עינן: . . . היום, הקדנציה הפכה להיות קדנציה של שלוש שנים
- 4 בערך וכו'.
- 5 י. דרור: זה לא מספיק, באמת צריך שתהיה כזאת רוטציה? לפחות שש
- 6 שנים התפקיד.
- 7 ס. ואקנין: זה לא מספיק. אני הבטחתי לשר הביטחון הקודם שאני אהיה
- 8 בתפקיד ארבע שנים. והשנה הזו רצו שאני אתמודד, ואני
- 9 הטלתי ווטו על התמודדות. אני חושבת שהצנזורה צריך בה,
- 10 וחשוב שיהיה בה מישהו לאורך זמן. . . .
- 11 י. דרור: . . .
- 12 ס. ואקנין: . . . תדעו, האנשים אצלנו באיכות מדהימה, יש לי שלושה
- 13 דוקטורים וכל השאר בעלי תואר שני, אנשים אחד אחד
- 14 ומהאיכות הכי טובה. הארגון כארגון, המעטפת שקעה איפה
- 15 שהוא בשנות השמונים. זה המצב שאנחנו מקבלים היום.
- 16 . . . אני רוצה לעשות תפקיד של ארבע שנים מינימום ואחרי
- 17 זה נראה.
- 18 י. דרור: . . .
- 19 כב' השופט: יש עוד שאלות? תודה רבה לך, סימה.
- 20
- 21
- 22
- 23 תמה עדותה של אל"מ סימה ואקנין גיל
- 24